

Kandidatuddannelsen i Psykologi 2015 - fagstudieordningen

Gældende fra 1. februar 2024

Indholdsfortegnelse

1	Indledning.....	4
1.1	Ikrafttrædelse.....	4
2	Titel og tilknytning.....	4
3	Faglig profil.....	4
3.1	Formål.....	4
3.2	Kompetenceprofil.....	5
3.2.1	Uddannelsens overordnede didaktiske og pædagogiske grundlag.....	6
3.3	Adgangskrav.....	7
3.3.1	Retskrav.....	7
3.3.2	Direkte adgang.....	7
3.3.3	Øvrige ansøgere.....	7
3.3.4	Sprogkrav.....	9
3.3.5	Supplering.....	9
3.3.6	Prioritering af ansøgere.....	9
4	Uddannelsens indhold.....	9
4.1	Opbygning af uddannelsen.....	9
4.2	Tilmelding til fag og eksaminer.....	12
4.2.1	Udvælgelseskriterier for hoved- og bi-program.....	12
4.2.2	Særlige udvælgelseskriterier for det professionsorienterede spor i Klinisk psykologi i psykiatrien.....	12
4.2.3	Udvælgelseskriterier for seminar- og praksishold (alm. procedure).....	13
4.2.4	Udvælgelseskriterier for valgfag som ikke indgår i hoved-programmerne.....	13
5	Eksamen.....	13
5.1	Bedømmelse og censur.....	13
5.2	Pensumopgivelser.....	14
5.3	Eksamensgrundlag.....	15
5.4	Eksamen og generativ AI-software.....	15
6	Fagkatalog.....	16
6.1	Arbejds- og organisationspsykologi.....	16
6.1.1	Pensum.....	18
6.1.2	Eksamensbestemmelser.....	19
6.2	Klinisk psykologi.....	20

6.2.1	Pensum	22
6.2.2	Eksamensbestemmelser	22
6.3	Neuropsykologi.....	24
6.3.1	Pensum	26
6.3.2	Eksamensbestemmelser	26
6.4	Social, udviklings- og integrationspsykologi	28
6.4.1	Pensum	30
6.4.2	Eksamensbestemmelser	31
6.5	Psykologisk testning	32
6.5.1	Pensum	33
6.5.2	Eksamensbestemmelser	33
6.6	Avanceret metode	34
6.6.1	Pensum	35
6.6.2	Eksamensbestemmelser	35
6.7	Valgfag	36
6.7.1	Valgfag udbudt på Institut for Psykologi	36
6.7.2	Forskningsaktivitet som valgfag	37
6.8	Projektorienteret forløb	39
6.8.1	Pensum	42
6.8.2	Eksamensbestemmelser	42
6.8.3	Forudsætninger for tilmelding.....	43
6.9	Speciale.....	44
6.9.1	Pensum	45
6.9.2	Eksamensbestemmelser	46
6.9.3	Forudsætninger for tilmelding.....	47

Fagstudieordning for Kandidatuddannelsen i Psykologi (2015)

1 Indledning

Til denne uddannelsesspecifikke fagstudieordning knytter sig også Rammestudieordning for Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, som er gældende for alle bachelor- og kandidatuddannelser ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet. Rammestudieordningen indeholder regler gældende for alle fakultetets uddannelser.

Studieordningen er godkendt af tidligere Dekan Troels Østergaard Sørensen den 20. marts 2015.

1.1 Ikrafttrædelse

Studieordningen træder i kraft den 1. september 2015. Denne revision er godkendt af Dekanen ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet og har virkning for alle studerende omfattet af denne studieordning per 1. februar 2024

2 Titel og tilknytning

Uddannelsen giver ret til betegnelsen cand.psych. (candidatus/candidata psychologiae) (MSc i Psykologi)

På engelsk: Master of Science in Psychology

Kandidatuddannelsen i Psykologi er tilknyttet Studienævnet ved Institut for Psykologi og censorkorpset for Psykologi.

3 Faglig profil

3.1 Formål

Kandidatuddannelsen i psykologi er en forskningsbaseret og professionsorienteret heltidsuddannelse, der har til formål at:

- Uddanne kandidater med psykologfaglig viden, færdigheder og kompetencer, der gør det muligt for dem at kunne virke selvstændigt inden for det psykologiske professionsområde på et niveau, der lever op til kriterierne for kandidatniveauet i den danske kvalifikationsramme for livslang læring, samt
- kvalificere kandidaterne til videreuddannelse, herunder i form af autorisation eller ph.d.-uddannelse, mv.

Formålene realiseres gennem uddannelsens faglige fokusering, indhold og opbygning og dens overordnede didaktiske og pædagogiske grundlag (jf. kapitel 3). Den studerendes faglige viden og kunnen og øgede teoretiske og metodiske kvalifikationer samt selvstændigheden i professionsudøvelsen udbygges i forhold

til det niveau, der er opnået gennem bacheloruddannelsen i psykologi. Således opnår den studerende, gennem anvendelsen af videregående elementer i fagområdets discipliner og metoder, træning i videnskabeligt arbejde og metode, en faglig fordybelse og videreudvikling af den studerendes viden, færdigheder og kompetencer i forhold til at kunne bestride mere specialiserede erhvervsfunktioner samt deltage i videnskabeligt udviklingsarbejde. Herved opnås en lang række specifikke mål for læringsudbytte (jf. kapitel 6), som tilsammen fører frem til den brede psykologfaglige viden, færdigheder og kompetencer, der er beskrevet i kompetenceprofilen (jf. afsnit 3.2).

3.2 Kompetenceprofil

Kandidaten i psykologi er i stand at løse opgaver, der vedrører det psykologiske genstandsfelt, herunder psykologisk komplekse opgaver.

Efter endt uddannelse skal kandidaten i psykologi:

Viden

- Have en bred forskningsbaseret viden om, forståelse af og kunne reflektere over psykologiens teorier, metoder og anvendte fag.
- Have en omfattende forståelse af begreber, teorier og metoder inden for personligheds-, kognitions-, udviklings- og socialpsykologi.
- Have en grundlæggende indsigt i psykologiske forhold vedrørende organisations- og arbejdspsykologi, klinisk og pædagogisk psykologi.
- Have specialiseret viden inden for to af følgende områder: arbejds- og organisationspsykologi, neuropsykologi, klinisk psykologi eller social-, udviklings- og integrationspsykologi.

Færdigheder

- Have færdigheder inden for personligheds-, kognitions-, udviklings- og socialpsykologi.
- Have færdigheder inden for to af områderne arbejds- og organisationspsykologi, neuropsykologi, klinisk psykologi eller social-, udviklings- og integrationspsykologi.
- Kunne planlægge, iværksætte og evaluere kursusforløb, der griber målrettet ind i områder af dagliglivet, som brugerne opfatter som komplekse.
- Kunne identificere/vurdere, om mellemmenneskelige forhold omfatter problemer, der skal løses under supervision og/eller af andre faggrupper.
- Kunne håndtere almenmenneskelige forhold, som involverer etiske, kulturelle og andre konflikter og dilemmaer.
- Kunne skabe omfattende sammenhæng i psykologiske emner af praktisk/teoretisk art, at identificere, analysere, strukturere og sætte mål inden for et praktisk/teoretisk område.
- Kunne formidle specifikke psykologiske problemstillinger dvs. gøre rede for, hvorledes et psykologisk emne behandles inden for forskellige psykologiske discipliner og ud fra forskellige teoretiske antagelser, og hvilke implikationer forskellige opfattelser har for brugere af psykologisk viden.
- Kunne formidle og diskutere psykologisk viden og problemstillinger.

Kompetencer

- Have kompetencer inden for to af områderne arbejds- og organisationspsykologi, neuropsykologi, klinisk psykologi eller social-, udviklings- og integrationspsykologi.
- Have kompetencer indenfor inden for personligheds-, kognitions-, udviklings- og socialpsykologi.
- Alene og i samarbejde med andre at kunne, på baggrund af sine teoretiske, metodiske og professionsmæssige kundskaber, færdigheder og kompetencer, identificere, formulere og løse problemstillinger, derunder komplekse og uforudsigelige, der vedrører det psykologiske genstandsfelt i offentlige og private institutioner og virksomheder samt i selvstændig praksis.
- at håndtere psykologisk set komplekse opgaver såsom:
 - at registrere, behandle og fortolke testresultater
 - at udrede sager vedrørende enkeltpersoner, grupper og organisationer samt tilrettelægge problemopløsende handlingsforløb og gennemføre disse evt. under supervision
 - at udvikle og gennemføre projekter, der skaber bedre vilkår for børn, voksne, unge og ældre
 - at udvikle og gennemføre psykologiske udviklingsprojekter eksempelvis inden for revaliderings- og arbejdsløshedsområdet
 - at deltage i gennemførelsen af psykologiske forskningsprojekter
- Være i stand til alene eller under supervision at planlægge, iværksætte og evaluere handlingsforløb, der kan betegnes som løsning af praktiske, teoretiske og/eller videnskabelige opgaver.

3.2.1 Uddannelsens overordnede didaktiske og pædagogiske grundlag

Det kendetegnende ved kandidatuddannelsen i psykologi ved KU er, at uddannelsen er forskningsbaseret og professionsorienteret.

At uddannelsen er forskningsbaseret vil sige:

- At undervisningen i høj grad tilrettelægges af aktive forskere inden for de forskellige fagområder, og at undervisningen helt eller delvist gennemføres af disse forskere.
- At indholdet i høj grad er evidensbaseret og afspejler den nyeste forskningsmæssige viden.
- At de studerende tilegner sig videnskabelig, herunder metodisk, viden, færdigheder og kompetencer, som kan anvendes både i forsknings- og professionsmæssige sammenhænge.

At uddannelsen er professionsorienteret vil sige:

- At der i tilrettelæggelsen af undervisningens form også lægges vægt på praksisforankret læring,
- at undervisningen således delvist gennemføres af praktiserende psykologer, og
- at indholdet i undervisningen i væsentligt omfang relaterer sig til det psykologiske praksisfelt, og at de studerende tilegner sig professionsrelevant viden, færdigheder og kompetencer, som kan anvendes direkte i deres efterfølgende arbejde som psykologer.

Målbeskrivelser udformet som specifikke mål for læringsudbytte giver på den ene side undervisere, vejledere og eksaminatorer mulighed for at tilrettelægge og gennemføre undervisningen og eksamen med

henblik på at give den studerende optimale muligheder for at opnå det definerede læringsudbytte samt mulighed for, at graden af målopfyldelse reelt kan vurderes til eksamen. På den anden side gør målbeskrivelser udformet som specifikke mål for læringsudbytte det tydeligt for den studerende, hvilket læringsudbytte de forventes at opnå gennem læringsaktiviteterne samt, at det er graden af opfyldelse af disse mål, som de bliver vurderet på til eksamen. Begge disse forhold knytter an til yderligere to pædagogiske principper:

Læringsmæssigt samarbejde: Uddannelsen er et læringsmæssigt samarbejde mellem de studerende og uddannelsens undervisere og forskere. Fra universitetets side stilles forskellige uddannelsesmæssige ressourcer og ekspertise (faglig såvel som pædagogisk og didaktisk) til rådighed for de studerende. De studerende påtager sig rollen som selvstændige studerende med medansvar for egne læreprocesser og egen uddannelse.

Pædagogisk mangfoldighed: Uddannelsen er kendetegnet ved pædagogisk mangfoldighed, både hvad gælder undervisning, vejledning, andre arbejdsformer og læringsaktiviteter samt prøveformer, under hensyntagen til princippet om "constructive alignment". Studerende tilbydes via denne mangfoldighed mulighed for at lære på mange forskellige måder gennem uddannelsen, og således også at udvikle sig som lærende.

3.3 Adgangskrav

Adgang til kandidatuddannelsen i Psykologi forudsætter, at ansøgeren har gennemført en adgangsgivende bacheloruddannelse, herunder professionsbacheloruddannelse, eller anden dansk eller udenlandsk uddannelse på samme niveau.

3.3.1 Retskrav

Bachelorer, der har gennemført en bacheloruddannelse i psykologi på Københavns Universitet, har retskrav på optagelse på kandidatuddannelsen, hvis ansøgeren optages på kandidatuddannelsen senest tre år efter gennemført bacheloruddannelse. Beregningen af de tre år starter ved førstkommende optag efter afslutningen af bacheloruddannelsen.

3.3.2 Direkte adgang

Ansøgere med følgende bacheloruddannelser kan få direkte adgang til uddannelsen, hvis der er ledige studiepladser:

- Bacheloruddannelse i psykologi fra Københavns Universitet (KU)
- Bacheloruddannelse i psykologi fra Aarhus Universitet (AU)
- Bacheloruddannelse i psykologi fra Aalborg Universitet (AAU)

3.3.3 Øvrige ansøgere

Andre ansøgere fra danske eller udenlandske universiteter kan optages på baggrund af en konkret, individuel, faglig vurdering, hvis de kan dokumentere en bestået bacheloruddannelse, der i niveau og

omfang svarer til en dansk bacheloruddannelse i Psykologi på 180 ECTS og som minimum lever op til følgende forudsætninger:

- Den adgangsgivende bacheloruddannelse skal indeholde mindst 140 ECTS psykologiske kurser, der dækker samtlige af følgende fagområder:
 - Videnskabsteori og psykologiens historie (mindst 5 ECTS)
 - Socialpsykologi (mindst 10 ECTS)
 - Personlighedspsykologi (mindst 10 ECTS)
 - Kognitionspsykologi (mindst 15 ECTS)
 - Udviklingspsykologi (mindst 15 ECTS)
 - Pædagogisk psykologi (mindst 7,5 ECTS)
 - Arbejds- og organisationspsykologi (mindst 7,5 ECTS)
 - Klinisk psykologi (mindst 10 ECTS)
 - Bachelorprojekt (mindst 15 ECTS)
- Den adgangsgivende bacheloruddannelse skal indeholde mindst 15 ECTS kvalitativ og kvantitativ samfundsvidenskabelig metode, hvoraf mindst 7,5 ECTS skal være statistik.

Bemærk at ovenstående forudsætninger ændres pr. 1. februar 2025 og derfor gælder for ansøgere som søger optagelse på kandidatuddannelsen med studiestart fra og med 1. februar 2025:

- Den adgangsgivende bacheloruddannelse skal indeholde mindst 150 ECTS psykologiske kurser, der dækker samtlige af følgende fagområder:
 - Introduktion til Psykologi og videnskabsteori (mindst 5 ECTS)
 - Socialpsykologi (mindst 10 ECTS)
 - Personlighedspsykologi (mindst 10 ECTS)
 - Biologisk psykologi og neuropsykologi (mindst 5 ECTS)
 - Kognitionspsykologi (mindst 10 ECTS)
 - Udviklingspsykologi (mindst 10 ECTS)
 - Pædagogisk psykologi (mindst 7,5 ECTS)
 - Arbejds- og organisationspsykologi (mindst 10 ECTS)
 - Klinisk psykologi (mindst 10 ECTS)
 - Bachelorprojekt (mindst 15 ECTS)
- Den adgangsgivende bacheloruddannelse skal indeholde mindst 25 ECTS kurser i psykologisk metode og forskningsdesign, hvoraf mindst 10 ECTS skal være rettet mod statistik og kvantitative metoder, 7,5 ECTS rettet mod kvalitative metoder, samt 7,5 ECTS rettet mod avanceret forskningsdesign.

Bemærk desuden at kun fag, der lever op til EuroPsy-kriterierne for psykolog-fagligt curriculum, regnes som en del af det psykologiske fagområde og kan medtages i den faglige vurdering.

De eksaminer, der skal indgå som forudsætning for optagelse, kan vurderes forældede i forhold til uddannelsens aktuelle indhold og progressionen mellem bachelor- og kandidatniveau (jf. også afsnit 5.2 om

pensums aktualitet). En vurdering af om et eller flere fagelementer må vurderes som forældet som ansøgningsgrundlag, foretages altid på baggrund af konkret faglig vurdering.

Per 1. februar 2024 er der ikke er nogen professionsbacheloruddannelser, som er adgangsgivende til kandidatuddannelsen i Psykologi. Der tages årligt stilling om nye professionsbacheloruddannelser kan give adgang. Yderligere information om optagelse findes på <https://studier.ku.dk/kandidat/psykologi/adgangskrav/>

3.3.4 Sprogkrav

Alle ansøgere fra danske eller udenlandske universiteter (undtagen studerende med retskrav) skal dokumentere:

- Danskkundskaber svarende til dansk på A-niveau på danske gymnasiale uddannelser
- Engelskundskaber svarende til engelsk på B-niveau på danske gymnasiale uddannelser

Se <https://studier.ku.dk/kandidat/psykologi/adgangskrav/> for yderligere information.

3.3.5 Supplering

Op til 30 ECTS-point supplerende kurser kan inddrages i betragtningen om at opfylde adgangskrav. Disse supplerende kurser skal være gennemført inden afslutningen på den adgangsgivende bacheloruddannelse.

3.3.6 Prioritering af ansøgere

Hvis der er flere kvalificerede ansøgere, end der er pladser på uddannelsen, vil ansøgere blive prioriteret efter følgende kriterier:

- Generelle bedømmelser/standpunkter/karakterer i den relevante, adgangsgivende uddannelse.
- Standpunkt/karakterer i store psykologiske grundfag (Socialpsykologi, Personlighedspsykologi, Kognitionspsykologi, Udviklingspsykologi).
- Faglig relevant erfaring, herunder erhvervs- og forskningserfaring, hvor ansøger har beskrevet både erfaringen, samt relevansen af denne for kandidatuddannelsen i Psykologi.

4 Uddannelsens indhold

4.1 Opbygning af uddannelsen

Størrelsen af kurser og eksamener er angivet i ECTS (European Credit Transfer System), idet et års heltidsstudier i dette system er 60 ECTS. Vægter et kursus 7,5 ECTS, vil det svare til 1/8 af ét års normeret fuldtidsstudium.

Uddannelsen er normeret til 120 ECTS, hvoraf mindst 105 ECTS skal være konstituerende.

Studerende har mulighed for at foretage en faglig farvning af sin kandidatuddannelse gennem sit valg af hoved-program (22,5 ECTS) og bi-program (7,5 ECTS). Den studerende kan yderligere supplere denne farvning gennem valg af valgfag, yderligere seminarhold eller praksishold på et af de valgte programmer inden for kandidatuddannelsen på Institut for Psykologi eller gennem valg af valgfag uden for Institut for Psykologi (i alt 15 ECTS) og gennem valg af projektorienteret forløb og specialeemne.

De studerende skal vælge et **hoved-program** og et **bi-program** ud af 4 mulige:

- Arbejds- og organisationspsykologi
- Klinisk psykologi
- Neuropsykologi
- Social udviklings- og integrationspsykologi

I hoved-programmet indgår:

- Forelæsningsrække i Videregående anvendt teori og metode, 7,5 ECTS
- Seminarhold (Nogle seminarhold udbydes til 2 hoved-programmer), 7,5 ECTS
- Praksishold, 7,5 ECTS

I bi-programmet indgår:

- Forelæsningsrække i Videregående anvendt teori og metode, 7,5 ECTS

Øvrige obligatoriske fagelementer:

- Psykologisk testning, 7,5 ECTS
- Avanceret metode, 7,5 ECTS
- Projektorienteret forløb, 30 ECTS
- Speciale, 30 ECTS

Dertil kommer valgfag, hvor de studerende kan vælge i alt 15 ECTS ud af følgende:

- Videregående anvendt teori og metode (på ikke valgt program), 7,5 ECTS
- Seminarhold, 7,5 ECTS
- Avanceret metode, 7,5 ECTS
- Valgfag udbudt på Institut for Psykologi, 7,5 ECTS
- Forskningsaktivitet som valgfag, 7,5 ECTS eller 15 ECTS
- Valgfag udenfor Institut for Psykologi, 7,5 ECTS eller 15 ECTS (evt. ikke-konstituerende)

Nedenfor er anført den anbefalede rækkefølge af fagelementerne. Fagelementerne kan tages i en anden rækkefølge, dog skal forudsætninger for tilmelding under det enkelte fagelement opfyldes. Studerende skal desuden være opmærksom på, at enkelte fagelementer kun udbydes enten i forårssemesteret eller efterårssemesteret. Det enkelte semesters udbud findes i det elektroniske kursuskatalog på <http://kurser.ku.dk>

Semester 1	Semester 2 (mobilitetsvindue)	Semester 3 (mobilitetsvindue)	Semester 4
Hoved-program Videregående anvendt teori og metode 7,5 ECTS	Bi-program Videregående anvendt teori og metode 7,5 ECTS		
Hoved-program Seminarhold 7,5 ECTS	Valgfag 7,5 ECTS	Projektorienteret forløb 30 ECTS	Speciale 30 ECTS
Hoved-program Praksishold 7,5 ECTS	Valgfag 7,5 ECTS		
Psykologisk testning 7,5 ECTS	Avanceret metode 7,5 ECTS		

Forskningsaktiviteter og valgfag uden for Institut for Psykologi skal forhåndsgodkendes af Studienævnet ved Institut for Psykologi.

Udbuddet af Seminarhold og Praksishold, seminarhold i Psykologisk testning, Avanceret metode og valgfag fremgår af det enkelte semesters undervisningsplan.

Der henvises i øvrigt til Kapitel 6 "Fagkatalog", hvor indhold og målbeskrivelser samt øvrige detaljer er beskrevet for alle uddannelsens fagelementer. Supplerende og uddybende oplysninger, samt det enkelte semesters udbud findes i det elektroniske kursuskatalog på <http://kurser.ku.dk>

4.2 Tilmelding til fag og eksaminer

Studerende tilmelder sig selv til undervisning og eksamen i tilmeldingsperioderne.

4.2.1 Udvalgelseskriterier for hoved- og bi-program

Studerende er garanteret plads på det ønskede hoved- og bi-program, hvis de tilmelder sig indenfor den ordinære undervisningstilmeldingsperiode. Studerende som starter på kandidatuddannelsen i september, starter med deres hoved-program, mens studerende som starter i februar starter med deres bi-program.

Studerende skal som del af at vælge hoved-program tilmelde sig et seminarhold og et praksishold, der udbydes inden for dette område.

4.2.2 Særlige udvalgelseskriterier for det professionsorienterede spor i Klinisk psykologi i psykiatrien

I efterårssemesteret udbydes en række seminar- og praksishold indenfor Klinisk Psykologi. Studerende skal angive de ønskede hold i prioriteret rækkefølge.

Studerende der ønsker det professionsorienterede spor i Klinisk psykologi i psykiatrien, skal både vælge det professionsorienterede seminarhold og det professionsorienterede praksishold som 1. prioritet. Øvrige studerende kan frit vælge seminar- og praksishold.

Der er 25 pladser på det professionsorienterede spor i Klinisk psykologi i psykiatrien. Pladserne på dette spor fordeles forud for de andre hold.

Er der færre end 25 studerende, som har angivet det professionsorienterede spor i Klinisk psykologi i psykiatrien som deres 1. prioritet, vil de resterende pladser på sporet blive fordelt via lodtrækning blandt alle der har ønsket hoved-program i Klinisk psykologi.

Hvis der er ledige pladser på det professionsorienterede spor i Klinisk psykologi i psykiatrien i eftertilmeldingsperioden, vil dette hold blive fyldt op som det første.

Hvis mindst 25 studerende angiver dette spor som deres 1. prioritet, følges den almindelige tilmeldingsprocedure, som beskrevet nedenfor.

4.2.3 Udvælgelseskriterier for seminar- og praksishold (alm. procedure)

Hvis antallet af tilmeldinger til et seminar- eller praksishold i den ordinære tilmeldingsperiode overstiger seminar- og praksisholdenes kapacitet, fordeles de studerende efter følgende prioriteringsrækkefølge:

1. Først fordeles alle på deres 1. prioritet. Hvis flere har angivet at komme på et seminar- eller praksishold end der er pladser, trækkes der lod blandt alle dem, der har angivet holdet som 1. prioritet.
2. De studerende, der herefter mangler at blive fordelt, får deres næsthøjeste prioritet, hvor der er plads. Igen trækkes der lod blandt alle dem, der har ønsket holdet, hvis flere har ønsket at komme på disse hold end der er pladser.
3. Denne procedure fortsætter indtil alle studerende har fået plads på et hold.

De studerende, der får plads på det professionsorienterede spor i Klinisk psykologi i psykiatrien, følger forelæsningsrækken i Psykologisk testning, og får automatisk tildelt et hold i Psykologisk testning, som er tilpasset det professionsorienterede spor.

4.2.4 Udvælgelseskriterier for valgfag som ikke indgår i hoved-programmerne

Hvis antallet af tilmeldinger til et valgfag i den ordinære tilmeldingsperiode overstiger valgfagets kapacitet, fordeles de studerende efter følgende prioriteringsrækkefølge:

1. Studerende indskrevet på den uddannelse kurset er udbudt, inkl. udvekslingsstuderende.
2. Studerende fra andre uddannelser på SAMF, der har tilmeldt sig via selvbetjeningen.
3. Meritstuderende.
4. Studerende på betalt deltidsuddannelse.

Valgfagene fyldes dermed op med studerende fra kategori 1, før der tages studerende fra kategori 2 osv.

Inden for den enkelte kategori (1-4) fordeles de studerende efter lodtrækning.

Ved valgfag, hvor der er angivet prioritet ved tilmeldingen, fordeles de studerende, så de så vidt muligt får plads på deres højeste prioritet.

5 Eksamen

5.1 Bedømmelse og censur

Institut for Psykologi opfylder censurkravet ved at følgende fagelementer bliver bedømt med ekstern censur:

- Projektorienteret forløb, 30 ECTS
- Speciale, 30 ECTS

Institut for Psykologi opfylder kravet om bedømmelse ved at følgende fagelementer bliver bedømt efter 7-trinsskalaen:

- Videregående anvendt teori og metode under hoved-program, 7,5 ECTS
- Videregående anvendt teori og metode under bi-program, 7,5 ECTS
- Psykologisk testning, 7,5 ECTS
- Projektorienteret forløb, 30 ECTS
- Speciale, 30 ECTS

Censurformen fremgår desuden af de enkelte fagbeskrivelser i Kap. 6 Fagkatalog.

5.2 Pensumopgivelser

De af faglærerne sammensatte obligatoriske pensumlister foreligger primo januar, hhv. primo august.

I alle fagelementer skal pensum indeholde faglig central og aktuel litteratur.

Selvvalgt litteratur kan godkendes af den eksaminationsberettigede underviser senest en måned inden aflevering af opgaven/synopsen. I den selvvalgte litteratur skal mindst en tredjedel være primærlitteratur. Primærlitteratur defineres som litteratur, hvori forfatteren (eller forfatterne) yder et nyt og originalt bidrag til faglitteraturen inden for pågældende område. Dette bidrag kan være af empirisk eller teoretisk karakter. Primær litteratur omfatter litteratur, der i moderat omfang kan inkludere elementer af referat af anden litteratur, videnskabelige bøger, kapitler fra sådanne bøger samt oversigtsartikler (review-artikler). Lærebøger af redegørende karakter er ikke omfattet af definitionen på primær litteratur. Selvvalgt litteratur skal være på samme niveau (eller højere) som den obligatoriske litteratur. Som selvvalgt litteratur inden for den krævede pensumramme for et fagelement kan ikke opgives litteratur, der er opgivet som obligatorisk eller selvvalgt litteratur inden for andre fagelementer. Der skal altså være tale om ny pensumlitteratur. Ud over den krævede pensumramme må der dog gerne anvendes supplerende litteratur, som har været anvendt tidligere.

For specialet gælder dog specifikt, at den selvvalgte litteratur gerne må være litteratur, der tidligere har været opgivet som obligatorisk eller selvvalgt litteratur inden for andre fagelementer.

Al faglig litteratur, der opgives som selvvalgt pensum til større skriftlige opgaver, skal bruges og refereres direkte i opgaveteksten.

Når der henvises til antal sider i studieordningen, menes der normalsider, jf. Rammestudieordningen for Det Samfundsvidenskabelige Fakultet.

Sideantallet for selvvalgt litteratur er det samme ligegyldigt om den studerende arbejder individuelt eller i en gruppe. Det vil sige, at sideantallet ikke skal ganges op pr. medlem eller lign. Det skal dog understreges at sideantallet, der fremgår, er et minimum. Det vil sige, at sideantallet for den selvvalgte litteratur gerne må overstige det sideantal, der er angivet.

5.3 Eksamensgrundlag

Eksamensgrundlaget udgøres af fagelementets mål og pensum. Der henvises i øvrigt til Kapitel 6 "Fagkatalog", hvor indhold og målbeskrivelser samt øvrige detaljer er beskrevet for alle uddannelsens fagelementer. Supplerende og uddybende oplysninger, samt det enkelte semesters udbud findes i det elektroniske kursuskatalog på <http://kurser.ku.dk>.

5.4 Eksamen og generativ AI-software

Medmindre andet er angivet, er det på Institut for Psykologi ikke tilladt at bruge generativ AI-software og store sprogmodeller (AI/LLMs), såsom ChatGPT, til at generere nyt og kreativt indhold i skriftlige eksamener. Dog kan studerende anvende AI/LLMs til at forbedre præsentationen af deres eget originale arbejde, for eksempel i form af tekstredigering, argumentvalidering eller forbedring af programmeringskode. Studerende skal i alle opgaver angive i et bilag, om og hvordan AI/LLMs er blevet anvendt; dette bilag tæller ikke med i opgavens sidetal. Studienævnet har vedtaget denne politik for at sikre, at studerendes skriftlige eksamener nøjagtigt afspejler deres egen viden og forståelse af stoffet.

6 Fagkatalog

6.1 Arbejds- og organisationspsykologi

Work and Organisational Psychology

Programmet består af:

Forelæsningsrække i Videregående anvendt teori og metode, 7,5 ECTS

Seminarhold, 7,5 ECTS

Praksishold, 7,5 ECTS

Formål og indhold

Arbejds- og organisationspsykologi beskæftiger sig med individuelle, relationelle og organisatoriske forhold relateret til arbejdet. Faget fokuserer både på problemforståelse, udredning, intervention og evaluering i forhold til de organisatoriske, gruppemæssige og individuelle krav og muligheder, der eksisterer, når man som individ eller gruppe skal mestre organisationens opgaver.

Formålet med undervisningen i arbejds- og organisationspsykologi er at give den studerende en videregående indføring i teori, empiri og praksisformer, der ligger til grund for den arbejds- og organisationspsykologiske videnstradition. Fagets adresserer typiske problemfelter i arbejdslivet, så som rekruttering, jobdesign og organisering, psykosocialt arbejdsmiljø, ledelse, organisatorisk forandring og udvikling.

Modulets centrale temaer er forhold som gør sig gældende på mange niveauer (individ-dyade-gruppe-ledelse-organisation-samfund). Det gælder fx trivsel og performance, ledelse, motivation og belønning, trivsel og stress. Andre centrale emner, der vil indgå i undervisningen, er videnskabsteoretiske og etiske problemstillinger i relation til forskellige forståelsesmåder og interventionsformer i den konkrete praksis.

Den studerende vil blive i stand til at analysere og formidle resultater fra arbejds- og organisationspsykologisk udredning og intervention i forhold til ansatte og ledelse samt at identificere, vurdere og udvikle metoder til forebyggelse af og håndtering af arbejds- og organisationspsykologiske problemstillinger. Den studerende vil tillige kunne vurdere evalueringsmetoder af arbejds- og organisationspsykologisk intervention.

Fagelementet vil introducere videregående teori, begreber, metoder og empirisk forskning illustreret med case-materiale, således at sammenhængen mellem praksis og teori vægtes. Ved afslutning af fagelementet skal den studerende kunne redegøre for, diskutere og anvende centrale begreber og metoder analytisk med henblik på at kunne forstå og kritisk forholde sig til principperne bag udvikling, implementering og evaluering af psykologiske processer og interventioner indenfor det arbejds- og organisationspsykologiske område.

Målbeskrivelse for Videregående anvendt teori og metode

Efter endt forelæsningsrække forventes den studerende at kunne:

Viden

- Udvælge og redegøre for central arbejds- og organisationspsykologisk teori og empiri.
- Udvælge og redegøre for centrale udrednings- og interventionsmetoder.

Færdigheder

- Demonstrere kendskab til og anvende centrale arbejds- og organisationspsykologiske teorier og empiri til belysning af arbejds- og organisationspsykologiske tematikker.
- Selvstændigt søge og udvælge relevant forskningslitteratur, der bidrager til yderligere, forskningsbaseret belysning af arbejds- og organisationspsykologiske problemstillinger.
- Analysere styrker og svagheder ved arbejds- og organisationspsykologisk teori og empiri i relation til arbejds- og organisationspsykologiske problemstillinger.

Kompetencer

- Identificere, afgrænse og formulere arbejds- og organisationspsykologiske problemstillinger i en given casebeskrivelse.
- Reflektere kritisk over rækkevidde og begrænsninger ved arbejds- og organisationspsykologisk teori og empiri i relation til de formulerede arbejds- og organisationspsykologiske problemstillinger.
- Begrunde udvælgelse og relevans af arbejds- og organisations psykologiske udredningsmetoder og interventioner i relation til de formulerede problemstillinger.
- Vurdere styrker og svagheder ved udredningsmetoder og interventioner og reflektere kritisk over deres rækkevidde og begrænsninger.

Målbeskrivelse for Seminarhold

Efter endt seminarhold forventes den studerende at kunne:

Viden

- Udvælge og redegøre for specifik arbejds- og organisationspsykologisk forskning, som står i forbindelse med de valgte emner for seminarholdet

Færdigheder

- Udvælge arbejds- og/eller organisationspsykologisk psykologisk teori, empiri og udrednings- og/eller interventionsmetoder af relevans for problemstillingen.

Kompetencer

- Udvikle en arbejds- og/eller organisationspsykologisk begrundet problemstilling, der involverer relevante udrednings- og/eller interventionsmetoder, i forhold til en given/et givet arbejds- og/eller organisationspsykologisk case/oplæg.
- Forholde sig nuanceret og kritisk til den udvalgte teori, empiri, udrednings- og interventionsmetode.
- Gennemføre en sammenhængende analyse af den arbejds- og/eller organisationspsykologiske problemstilling og de mulige udrednings- og/eller interventionsmetoder i forhold til denne.

- Vurdere relevansen og implikationerne af de anvendte teorier og mulige udrednings- og/eller interventionsmetoder, bl.a. med fokus på individuelle, organisatoriske og evt. øvrige kontekstbetingede forhold, der kan påvirke analysen af problemstillingen.
- Formulere psykologfaglige og etiske spørgsmål, der knytter sig til problemstillingen og de mulige interventioner.

Målbeskrivelse for Praksishold

Efter endt praksishold forventes den studerende at kunne:

Viden

- Redegøre for udvalgte arbejds- og organisationspsykologiske problemstillinger som står i forbindelse med udvalgt praksismateriale, fx en case.

Færdigheder

- Anvende udvalgt teori og empiri til at demonstrere anvendelsen af interventionsforløb, interventionsformer, udrednings- og evalueringsmetoder.

Kompetencer

- Fremanalysere og vurdere fordele og ulemper ved interventionsforløb, interventionsformer, udrednings- og evalueringsmetoder.
- Kritisk at perspektivere rækkevidde og begrænsninger ved udvalgte interventionsforløb.

Undervisning og arbejdsform

Forelæsninger, der sikrer en videregående indføring i et udsnit af feltets centrale teorier, metoder og interventionsperspektiver. Det forventes af de studerende, at de forbereder sig gennem litteraturstudier og aktiv deltagelse i undervisningen. Anbefalinger gives i semesterets læseplan.

Seminarhold, med teori-praksisreflekterende fokus på specifikke arbejds- og organisationspsykologiske problemstillinger på grundlag af fagrelevant teori, metode og empiri og under inddragelse af casemateriale. Her kræves den studerendes aktive deltagelse gennem forberedelse af den i læseplanen opgivne litteratur, deltagelse i gruppearbejde, deltagelse i holdets diskussioner, løbende udarbejdelse og præsentationer af mundtlige og skriftlige oplæg og lignende. De specifikke aktiviteter fremgår af kursusudbuddet.

Praksishold, med analyser og diskussion af konkrete praksisproblemstillinger og interventionsmetoder. Den studerende forventes at forberede sig i forhold til undervisningens læseplan, deltagelse i holdets diskussioner samt udarbejdelse og præsentationer af oplæg eller lignende. De specifikke aktiviteter fremgår af kursusudbuddet.

6.1.1 Pensum

Videregående anvendt teori og metode: 800 normalsiders obligatorisk litteratur samt 60 normalsiders selvvalgt litteratur.

Seminarhold: 600 normalsiders obligatorisk samt 200 normalsiders selvvalgt litteratur

Praksishold: 500 normalsiders obligatorisk samt 200 normalsiders selvvalgt litteratur.

6.1.2 Eksamensbestemmelser

Videregående anvendt teori og metode

- Prøveform: Bunden skriftlig ugeopgave
- Censurform: Intern prøve
- Bedømmelsesform: 7-trins-skalaen
- Gruppeprøvebestemmelse: Prøven kan kun aflægges som individuel prøve.
- Omfang: Max 12 normalsider

Seminarhold

- Prøveform: Fremmøde til mindst 75 % af undervisningsgangene samt aktiv deltagelse i de ved kursusudbuddet fastlagte aktiviteter, opgaver, præsentationer m.v.
- Censurform: Intern prøve
- Bedømmelsesform: Bestået/Ikke bestået.
- Gruppeprøvebestemmelse: Prøven kan kun aflægges som individuel prøve, men opgaver og aktiv undervisningsdeltagelse kan udføres i grupper med maksimalt 5 studerende. Ved gruppeopgave eller mundtlige fremlæggelser i grupper skal den enkelte studerendes bidrag kunne konstateres, så det sikres, at en individuel bedømmelse finder sted. En mindre del kan dog være fælles jf. rammestudieordningens afsnit om Individuelle prøver og gruppeprøver. Formen fremgår af det konkrete undervisningsudbud.
- Omfang: Afhænger af det konkrete kursusudbud.
- Særlige bestemmelser: Uanset om de studerende arbejder individuelt eller sammen i grupper om de krævede aktiviteter, skal det sikres ved mundtlige præsentationer, individuelle skriftlige opgaver og/eller ved individuelle bidrag i fælles skriftlige opgaver, at den enkelte studerendes præstationer lever op til de fastsatte krav, herunder anvendelse af den krævede mængde obligatorisk og selvvalgt litteratur. Der ydes vejledning og feedback under processen.

Praksishold

- Prøveform: Afsluttende skriftlig opgave, der med inddragelse af litteraturen reflekterer en i forhold til praksisholdet relevant problemstilling.
- Censurform: Intern prøve.
- Bedømmelsesform: Bestået/Ikke bestået.
- Gruppeprøvebestemmelse: Prøven kan kun aflægges som individuel prøve.
- Omfang: Max 7 normalsiders fri skriftlig hjemmeopgave.
- Forudsætninger for deltagelse i eksamen: Det er en forudsætning for opgaveaflevering, at den studerende har fået godkendt fremmøde til mindst 75 % af undervisningsgangene samt aktiv deltagelse i undervisningen

6.2 Klinisk psykologi

Clinical Psychology

Programmet består af:

Forelæsningsrække i Videregående anvendt teori og metode, 7,5 ECTS

Seminarhold, 7,5 ECTS

Praksishold, 7,5 ECTS

Formål og indhold

Den kliniske psykologi beskæftiger sig med problemstillinger vedrørende udvikling og forebyggelse af psykiske vanskeligheder og lidelser samt udredning, intervention og evaluering af intervention over for psykiske vanskeligheder og lidelser hos børn, unge, voksne og familier.

Formålet med undervisningen i klinisk psykologi er - på basis af undervisningen på bacheloruddannelsen - at fremme en viden om, kritisk forståelse af samt evne til at anvende teorier, empiri, metoder og praksisformer fra det klinisk psykologiske fagområde, der sætter den studerende i stand til at indgå kompetent og reflekterende i kliniske praksissammenhænge samt bidrage til den fortsatte udvikling af fagområdet. Det forventes, at den studerende ved undervisningens begyndelse har grundlæggende kendskab til psykopatologi samt psykiatriens diagnostik i henhold til internationale klassifikationssystemers kategoriseringer.

I fagelementet præsenteres principper for intervention og udredning overfor psykiske vanskeligheder og lidelser baseret på forskning og teoridannelser på området, herunder teori og forskning om udvikling af psykiske lidelser. Der lægges særlig vægt på interventionsmetoder, herunder rådgivning og psykoterapi, med henblik på at udvikle den studerendes kompetencer i forhold til at planlægge og under den fornødne faglige supervision anvende psykologiske interventioner ud fra en løbende refleksion over empirisk viden, teoretiske perspektiver og forløbet af den konkrete sag, herunder klientens perspektiv på denne. I denne forbindelse behandles også metoder til evaluering af interventioner. I fagelementet vil samspillet mellem teori og praksis blive betonet, blandt andet gennem anvendelse af den konkrete viden om psykopatologi og principper for intervention og udredning, som formidles gennem undervisningen, bl.a. i en videnskabeligt funderet analyse af case-materiale.

Ved afslutning af fagelementet kan den studerende redegøre for, analysere, reflektere kritisk over, diskutere og anvende centrale begreber, teorier og metoder fra den kliniske psykologi med henblik på at forstå og (re)formulere relevante problemstillinger samt under den fornødne faglige supervision planlægge, reflektere over og evaluere klinisk psykologiske interventioner.

Målbeskrivelse for Videregående anvendt teori og metode

Efter endt forelæsningsrække forventes den studerende at:

Viden

- Udvælge og redegøre for central teori og empiri inden for klinisk psykologi.
- Udvælge og redegøre for centrale udrednings- og interventionsmetoder inden for klinisk psykologi.

Færdigheder

- Demonstrere kendskab til og analysere centrale klinisk psykologiske teorier og forskningsresultater til belysning af kliniske psykologiske tematikker.
- Selvstændigt søge og udvælge relevant forskningslitteratur, der bidrager til yderligere, forskningsbaseret belysning af klinisk psykologiske problemstillinger.
- Analysere styrker og svagheder ved kliniske psykologisk teori og empiri i relation til kliniske psykologiske problemstillinger.

Kompetencer

- Identificere, afgrænse og formulere klinisk psykologiske problemstillinger i et givet sagsoplæg, fx en casebeskrivelse.
- Reflektere kritisk over rækkevidde og begrænsninger ved kliniske psykologisk teori og empiri i relation til de formulerede problemstillinger.
- Begrunde og diskutere udvælgelse og relevans af klinisk psykologiske interventioner og metoder til at evaluere disse i relation til de formulerede problemstillinger, herunder deres rækkevidde og begrænsninger.
- Reflektere kritisk over mulige resultater af interventionen, herunder evalueringen og dokumenteringen af disse.

Målbeskrivelse for Seminarhold

Efter endt seminarhold forventes den studerende at kunne:

Viden

- Udvalge og redegøre for specifik klinisk forskning og metoder, som står i forbindelse med de valgte emner for seminarholdet.

Færdigheder

- Udvikle en klinisk psykologisk begrundet problemstilling, der involverer relevante udrednings- og/eller interventionsmetoder, i forhold til en/et given klinisk psykologisk case/oplæg.
- Udvalge og anvende klinisk psykologisk teori, empiri og udrednings- og/eller interventionsmetoder af relevans for problemstillingen, og forholde sig nuanceret og kritisk hertil.

Kompetencer

- Konstruere en sammenhængende analyse af den klinisk psykologiske problemstilling og de mulige udrednings- og/eller interventionsmetoder i forhold til denne.
- Diskutere relevansen af de anvendte teorier og mulige udrednings- og/eller interventionsmetoder, bl.a. med fokus på individuelle og / eller kontekstbetingede forhold, der kan påvirke analysen af problemstillingen.
- Formulere og reflektere over psykologfaglige og etiske spørgsmål, der knytter sig til problemstillingen og de mulige interventioner.

Målbeskrivelse for Praksishold

Efter endt praksishold forventes den studerende at kunne:

Viden

- Redegøre for udvalgte klinisk psykologiske problemstillinger, som optræder i de klientforløb, der præsenteres på holdet, samt for klinisk psykologisk teori, empiri, udrednings-, interventions- og evalueringsmetoder af relevans for disse problemstillinger.

Færdigheder

- Analysere og sammenhængende præsentere direkte eller indirekte erfaringer med klientforløb ud fra klinisk psykologisk teori, empiri, samt udrednings-, interventions- og evalueringsmetoder.

Kompetencer

- Fremanalysere og vurdere fordele og ulemper ved interventionsforløb, interventionsformer, udrednings- og evalueringsmetoder.
- Kritisk perspektivere rækkevidde og begrænsninger ved udvalgte interventionsforløb.

Undervisning og arbejdsform

Undervisningen består af:

Forelæsninger, der sikrer en videregående indføring i et udsnit af feltets centrale teorier, metoder og interventionsperspektiver. Det forventes af de studerende, at de forbereder sig gennem litteraturstudier. Anbefalinger gives i semesterets læseplan.

Seminarhold, med teori-praksisreflekterende fokus på specifikke klinisk psykologiske problemstillinger på grundlag af fagrelevant teori, metode og empiri og under inddragelse af casemateriale. Her kræves den studerendes aktive deltagelse gennem forberedelse af den i læseplanen opgivne litteratur, deltagelse i gruppearbejde, deltagelse i holdets diskussioner, løbende udarbejdelse og præsentationer af mundtlige og skriftlige oplæg og lignende. De specifikke aktiviteter fremgår af kursusudbuddet

Praksishold, med analyser og diskussion af konkrete klientforløb, som i videst muligt omfang gennemføres af de studerende selv. Den studerende forventes at forberede sig i forhold til undervisningens læseplan, deltagelse i holdets diskussioner samt udarbejdelse og præsentationer af oplæg eller lignende. De specifikke aktiviteter fremgår af kursusudbuddet.

6.2.1 Pensum

Videregående anvendt teori og metode: 800 normalsiders obligatorisk litteratur samt 60 normalsiders selvvalgt litteratur.

Seminarhold: 600 normalsiders obligatorisk samt 200 normalsiders selvvalgt litteratur

Praksishold: 500 normalsiders obligatorisk samt 200 normalsiders selvvalgt litteratur.

6.2.2 Eksamensbestemmelser

Videregående anvendt teori og metode

- Prøveform: Bunden skriftlig ugeopgave
- Censurform: Intern prøve
- Bedømmelsesform: 7-trins-skalaen
- Gruppeprøvebestemmelse: Prøven kan kun aflægges som individuel prøve.
- Omfang: Max 12 normalsider

Seminarhold

- Prøveform: Fremmøde til mindst 75 % af undervisningsgangene samt aktiv deltagelse i de ved kursusudbuddet fastlagte aktiviteter, opgaver, præsentationer m.v.
- Censurform: Intern prøve
- Bedømmelsesform: Bestået/Ikke bestået.
- Gruppeprøvebestemmelse: Prøven kan kun aflægges som individuel prøve, men opgaver og aktiv undervisningsdeltagelse kan udføres i grupper med maksimalt 5 studerende. Ved gruppeopgave eller mundtlige fremlæggelser i grupper skal den enkelte studerendes bidrag kunne konstateres, så det sikres, at en individuel bedømmelse finder sted. En mindre del kan dog være fælles jf. rammestudieordningens afsnit om Individuelle prøver og gruppeprøver. Formen fremgår af det konkrete undervisningsudbud.
- Omfang: Afhænger af det konkrete kursusudbud.
- Særlige bestemmelser: Uanset om de studerende arbejder individuelt eller sammen i grupper om de krævede aktiviteter, skal det sikres ved mundtlige præsentationer, individuelle skriftlige opgaver og/eller ved individuelle bidrag i fælles skriftlige opgaver, at den enkelte studerendes præstationer lever op til de fastsatte krav, herunder anvendelse af den krævede mængde obligatorisk og selvvalgt litteratur. Der ydes vejledning og feedback under processen.

Praksishold

- Prøveform: Fremmøde til mindst 75 % af undervisningsgangene samt aktiv deltagelse i de ved kursusudbuddet fastlagte aktiviteter, opgaver, præsentationer m.v.
- Censurform: Intern prøve
- Bedømmelsesform: Bestået/Ikke bestået.
- Gruppeprøvebestemmelse: Prøven kan kun aflægges som individuel prøve, men opgaver og aktiv undervisningsdeltagelse kan udføres i grupper med maksimalt 5 studerende. Ved gruppeopgave eller mundtlige fremlæggelser i grupper skal den enkelte studerendes bidrag kunne konstateres, så det sikres, at en individuel bedømmelse finder sted. En mindre del kan dog være fælles jf. rammestudieordningens afsnit om Individuelle prøver og gruppeprøver. Formen fremgår af det konkrete undervisningsudbud.
- Omfang: Afhænger af det konkrete kursusudbud.
- Særlige bestemmelser: Uanset om de studerende arbejder individuelt eller sammen i grupper om de krævede aktiviteter, skal det sikres ved mundtlige præsentationer, individuelle skriftlige opgaver og/eller ved individuelle bidrag i fælles skriftlige opgaver, at den enkelte studerendes præstationer lever op til de fastsatte krav.

6.3 Neuropsykologi

Neuropsychology

Programmet består af:

Forelæsningsrække i Videregående anvendt teori og metode, 7,5 ECTS

Seminarhold, 7,5 ECTS

Praksishold, 7,5 ECTS

Formål og indhold

Det overordnede formål med fagelementet er at give en bred indføring i forståelsen af sammenhænge mellem hjerne og adfærd (herunder kognition og emotioner), samt en mere detaljeret forståelse af disse sammenhænge inden for seminarholdets og praksisholdets område. Klinisk neuropsykologi behandler problemstillinger vedrørende udredning, intervention og evaluering i forhold til neuropsykologiske symptomer og syndromer, og kognitive processer generelt. Her introduceres og diskuteres grundlæggende viden om neuropsykologi og kognitiv neurovidenskab, herunder deres relation til neuroanatomi. Endvidere introduceres og diskuteres viden om de vigtigste relevante forskningsmetoder og neuropsykologiske undersøgelsesmetoder, samt etiske problemstillinger ved neuropsykologisk arbejde.

Fagelementets centrale temaer er undersøgelse, rådgivning og behandling af voksne med erhvervede hjerneskader og degenerative hjernesygdomme, og undersøgelse, rådgivning og behandling af børn med hjerneskade samt udviklings- og indlæringsforstyrrelser. Endvidere behandles neuropsykologi og neuropsykiatri, herunder det neurobiologiske grundlag, ved psykiatriske lidelser, og kognitiv neurovidenskab med fokus på forskningsmetode. Fagelementet introducerer videregående teori, begreber, metoder og empirisk forskning illustreret med case-materiale.

Ved afslutning af fagelementet kan den studerende **redegøre for, analysere, reflektere kritisk over, diskutere og anvende** centrale begreber, teorier og metoder fra neuropsykologien med henblik på at **forstå og (re)formulere** relevante kliniske og teoretiske problemstillinger, samt under den fornødne faglige supervision **planlægge, anvende, reflektere over og evaluere** neuropsykologisk undersøgelse og intervention.

Målbeskrivelse for Videregående anvendt teori og metode

Efter endt forelæsningsrække forventes den studerende at kunne:

Viden

- redegøre for centrale neuropsykologiske begreber, teorier, empiri og interventionsformer.

Færdigheder

- afgrænse og (re)formulere en neuropsykologisk problemstilling på baggrund af kendskab til teorier og empirisk viden inden for fagområdet.
- anvende disse begreber og teorier i analysen af neuropsykologiske problemstillinger.
- søge og udvælge litteratur, der bidrager til yderligere, forskningsbaseret belysning af problemstillingen.

Kompetencer

- vurdere styrker og svagheder ved teorier og empiri ved at sammenligne det med andre teorier og metodiske tilgange til problemstillingen, og gennem argumentation ved brug af empirisk viden.
- reflektere kritisk over og vurdere problemstillingen, valget af den inddragne viden og analyse.

Målbeskrivelse for Seminarhold

Efter endt seminarhold forventes den studerende at:

Viden

- Kunne udvælge og redegøre for neuropsykologisk teori, empiri og problemstillinger.
- Kunne udvælge og redegøre for udredningsmetoder og/eller interventionsmetoder knyttet til neuropsykologiske teori, empiri og problemstillinger.

Færdigheder

- Kunne nuancere forståelsen og forholde sig til kritisk til neuropsykologiske teorier og empiri, udrednings- og interventionsmetoder.
- Være i stand til at disponere og udarbejde en akademisk fremstilling og formidle en neuropsykologisk faglig problemstilling, samt indgå i en faglig dialog herom.

Kompetencer

- Selvstændigt kunne fremanalysere og formulere en problemstilling, der relaterer sig til neuropsykologisk teori, empiri og metode.
- være i stand til kritisk at reflektere over og vurdere udsagnskraften og rækkevidden af de anvendte neuropsykologiske teorier og metoder samt deres anvendelsesområder.
- reflektere over etiske spørgsmål, der knytter sig til neuropsykologiens teorier, empiri, og metoder.

Målbeskrivelse for Praksishold

Efter endt praksishold forventes den studerende at kunne:

Viden

- Beskrive og diskutere centrale udrednings- og interventions- og evalueringsmetoder i forhold til udvalgte neuropsykologiske problemstillinger på baggrund af den nyeste viden inden for området.
- Redegøre for neuropsykologisk teori og empiri af relevans for disse problemstillinger.

Færdigheder

- Udføre kerneelementer af en klinisk neuropsykologisk undersøgelse.
- Analysere den indhentede information med henblik på at bidrage til en diagnostisk afklaring og til forslag til interventioner.
- Udfærdige en neuropsykologisk rapport.

Kompetencer

- Vurdere, analysere samt evaluere anvendte udredningsmetoder.

Undervisning og arbejdsform

Forelæsninger, der sikrer en videregående indføring i et udsnit af feltets centrale områder. Det forventes af de studerende, at de forbereder sig gennem litteraturstudier. Anbefalinger gives i semesterets læseplan.

Seminarhold, der omfatter detailstudier af forskellige fagområder inden for feltet under inddragelse af case-materiale. Her kræves den studerendes aktive deltagelse gennem forberedelse af den i læseplanen opgivne litteratur, deltagelse i gruppearbejde, deltagelse i holdets diskussioner, løbende udarbejdelse og præsentationer af mundtlige og skriftlige oplæg eller lignende. De specifikke aktiviteter fremgår af kursusudbuddet.

Praksishold, hvor der gennemføres forelæsninger, demonstrationer, øvelser (fx i testadministration), institutionsbesøg, individuelle kontakter til neuropsykologer med overværelse af og evt. deltagelse i patientundersøgelse samt udarbejdelse og fremlæggelse på holdet af redegørelser og analyser af konkrete problemstillinger. Den studerende forventes at forberede sig gennem læsning af den til undervisningen meddelte litteratur, deltagelse i holdets diskussioner samt udarbejdelse og præsentationer af oplæg eller lignende. De specifikke aktiviteter fremgår af kursusudbuddet.

6.3.1 Pensum

Videregående anvendt teori og metode: 800 normalsiders obligatorisk litteratur samt 60 normalsiders selvvalgt litteratur.

Seminarhold: 600 normalsiders obligatorisk samt 200 normalsiders selvvalgt litteratur

Praksishold: 500 normalsiders obligatorisk samt 200 normalsiders selvvalgt litteratur.

6.3.2 Eksamensbestemmelser

Videregående anvendt teori og metode

- Prøveform: Bunden skriftlig ugeopgave
- Censurform: Intern prøve
- Bedømmelsesform: 7-trins-skalaen
- Gruppeprøvebestemmelse: Prøven kan kun aflægges som individuel prøve.
- Omfang: Max 12 normalsider

Seminarhold

- Prøveform: Fremmøde til mindst 75 % af undervisningsgangene samt aktiv deltagelse i de ved kursusudbuddet fastlagte aktiviteter, opgaver, præsentationer m.v.
- Censurform: Intern prøve
- Bedømmelsesform: Bestået/Ikke bestået.
- Gruppeprøvebestemmelse: Prøven kan kun aflægges som individuel prøve, men opgaver og aktiv undervisningsdeltagelse kan udføres i grupper med maksimalt 5 studerende. Ved gruppeopgave eller mundtlige fremlæggelser i grupper skal den enkelte studerendes bidrag kunne konstateres, så

det sikres, at en individuel bedømmelse finder sted. En mindre del kan dog være fælles jf. rammestudieordningens afsnit om Individuelle prøver og gruppeprøver.

Formen fremgår af det konkrete undervisningsudbud.

- Omfang: Afhænger af det konkrete kursusudbud.
- Særlige bestemmelser: Uanset om de studerende arbejder individuelt eller sammen i grupper om de krævede aktiviteter, skal det sikres ved mundtlige præsentationer, individuelle skriftlige opgaver og/eller ved individuelle bidrag i fælles skriftlige opgaver, at den enkelte studerendes præstationer lever op til de fastsatte krav, herunder anvendelse af den krævede mængde obligatorisk og selvvalgt litteratur. Der ydes vejledning og feedback under processen.

Praksishold

- Prøveform: Gruppeeksamen (max 4 deltagere), hvor gruppen i fællesskab udarbejder en afsluttende skriftlig opgave om en praksisnær, neuropsykologisk problemstilling. Prøven kan kun gennemføres individuelt, hvis der er så stort frafald i gruppen, at der kun er én studerende fra gruppen der afleverer opgaven.
- Bedømmelsesform: Bestået/Ikke bestået.
- Gruppeprøvebestemmelse: Den skriftlige hjemmeopgave skal aflægges som gruppeprøve for max 4 studerende. Ved gruppeprøver skal den enkelte studerendes bidrag kunne konstateres, så det sikres, at en individuel bedømmelse finder sted. En mindre del af opgaven kan dog være fælles jf. rammestudieordningens pkt. 4.6.
- Omfang: Omfanget af den skriftlige hjemmeopgave er max 8 normalsider for 2 studerende, max 9 normalsider for 3 studerende og max 10 normalsider for 4 studerende. I tilfælde af individuel aflevering er omfanget for den skriftlige hjemmeopgave max 7 normalsider.
- Forudsætninger for deltagelse i eksamen: Den studerende forventes at forberede sig gennem læsning af den til undervisningen meddelte litteratur, deltagelse i holdets diskussioner samt udarbejdelse og præsentationer af oplæg eller lignende. Det er en forudsætning for opgaveaflevering, at den studerende har fået godkendt fremmøde til mindst 75 % af undervisningsgangene samt aktiv deltagelse i undervisningen.

6.4 Social, udviklings- og integrationspsykologi

Community Psychology

Programmet består af:

Videregående anvendt teori og metode, 7,5 ECTS

Seminarhold, 7,5 ECTS

Praksishold, 7,5 ECTS

Formål og indhold

Social, udviklings- og integrationspsykologi (SUI) beskæftiger sig med forholdet mellem individers udvikling og deres sociale og kulturelle betingelser samt med udredning, intervention og evaluering i forhold til problemer for og/eller med individer og grupper i denne sammenhæng.

Formålet med undervisningen i Social, udviklings- og integrationspsykologi er hos den studerende at fremme en videregående viden om, kritisk forståelse af samt evne til at anvende teorier, empiri, metoder og praksisformer fra det SUI-psykologiske fagområde, der muliggør den studerendes efterfølgende bidrag til befordring af individers og gruppers udvikling og integration samt formuleringen, løsningen og forebyggelse af problemer.

I undervisningsforløbet arbejdes med temaer som:

- Betydningen af kulturelle forskelle for social integration og psykologisk og social udvikling.
- Socialiserings- og uddannelsesforhold og disses betydning for børn og unges udvikling.
- Voksnes og ældre menneskers livsforhold og –forløb; kriser, overgange og udviklingsmuligheder.
- Institutionelle forhold som familie, dag- og døgninstitutioner samt uddannelse og deres betydning for inklusions- og eksklusionsprocesser.
- Psykologiske, pædagogiske og sociale interventionsperspektiver i forbindelse med socialt integrative udfordringer og integrationsprocesser.
- Faglige og professionelle analyse-, klassifikations- og dokumentationssystemer, deres fremstilling, håndtering og betydning for udredning og intervention.
- Evalueringsstrategier og -principper for kvalitetsudvikling af sociale, kulturelle og personlige processer, metoder og procedurer.
- Psykologens funktion i institutionelle, sociale og kulturelle processer herunder etiske forholdemåder, som forskellige forståelses- og interventionsformer fordrer i den konkrete praksis.

I undervisningsforløbet vil præsentere videregående teori, begreber, metoder og empirisk forskning, herunder lægge central vægt på videnskabeligt funderet og praksisrettet analyse af problemstillinger illustreret ved case-materiale, således at praksis analyseres i et teoretisk perspektiv.

Ved afslutning af undervisningsforløbet kan den studerende kunne **redegøre for, reflektere kritisk over, diskutere og anvende** centrale SUI-psykologiske begreber og metoder **analytisk** med henblik på at **forstå** og **(re)formulere** relevante problemstillinger, gerne i forbindelse med en konkret case, samt **beslutte, vurdere og evaluere** psykologisk intervention i sociale og kulturelle relationer.

Målbeskrivelse for Videregående anvendt teori og metode

Efter endt undervisningsforløb forventes den studerende at kunne:

Viden

- Udvælge og redegøre for centrale SUI-psykologiske teorier, begreber, empiri og interventions- og evalueringsformer.
- Udvælge og redegøre for de centrale perspektiver i en given problemstilling, f.eks. en case-beskrivelse.

Færdigheder

- Afgrænse og formulere problemstillingens centrale bestanddele
- Selvstændigt søge og udvælge relevant forskningslitteratur, der bidrager til yderligere, forskningsbaseret belysning af problemstillingen.
- Med udgangspunkt i en formuleret problemstilling samt relevant litteratur, analysere en konkret case ved inddragelse SUI-psykologiske teorier, begreber og empiri.

Kompetencer

- Reflektere kritisk over den inddragne viden samt begrunde og diskutere, hvilke SUI-psykologiske udredningsmetoder og interventioner, der kan anvendes i relation til problemstillingen.
- Reflektere kritisk over de mulige resultater af interventionen, herunder evalueringen og dokumentationen af disse.
- Kritisk diskutere rækkevidde og begrænsninger ved SUI-psykologisk teori og empiri i relation til forståelsen af den formulerede problemstilling og case.

Målbeskrivelse for Seminarhold

Efter endt seminarhold forventes den studerende at kunne:

Viden

- Formulere en SUI-psykologisk begrundet problemstilling, der involverer relevante udrednings- og/eller interventionsmetoder i forhold til en given/et givet SUI-psykologisk case/oplæg.

Færdigheder

- Udvælge forskningsbaseret SUI-psykologisk teori, empiri og udrednings- og/eller interventionsmetoder af relevans for problemstillingen.
- Udarbejde en sammenhængende analyse af den SUI-psykologiske problemstilling og de mulige udrednings- og/eller interventionsmetoder i forhold til denne.

Kompetencer

- Forholde sig nuanceret og kritisk til den anvendte teori, empiri og udrednings- og/eller interventionsmetoder.

- Diskutere implikationerne og relevansen af de anvendte teorier og mulige udrednings- og/eller interventionsmetoder, bl.a. med fokus på individuelle, sociale, kulturelle eller evt. andre kontekstbetingede forhold, der kan påvirke analysen af problemstillingen.
- Reflektere over psykologfaglige og etiske spørgsmål, der knytter sig til problemstillingen og de mulige interventioner.

Målbeskrivelse for Praksishold

Efter endt praksishold forventes den studerende at kunne:

Viden

- Redegøre for udvalgte SUI-psykologiske problemstillinger ud fra direkte eller indirekte erfaringer med analyse af case-forløb /eksemplariske praktiske problemstillinger på grundlag af relevante teorier og interventionsmetoder samt udrednings- og evalueringsmetoder.

Færdigheder

- Analysere direkte eller indirekte erfaringer med case-forløb/praktiske problemstillinger ud fra SUI-psykologiske teorier og interventionsmetoder, samt udrednings- og evalueringsmetoder.

Kompetencer

- Vurdere og kritisk diskutere styrker og svagheder ved de anvendte teorier og metoder.

Undervisning og arbejdsform

Forelæsninger, der sikrer en videregående indføring i et udsnit af feltets centrale teorier, metoder og interventionsperspektiver. Det forventes af de studerende, at de forbereder sig gennem litteraturstudier og aktiv deltagelse i undervisningen. Anbefalinger gives i semesterets læseplan.

Seminarhold, med teori-praksisreflekterende fokus på specifikke SUI-psykologiske problemstillinger på grundlag af fagrelevant teori, metode og empiri og under inddragelse af case-materiale. Her kræves den studerendes aktive deltagelse gennem forberedelse af den i læseplanen opgivne litteratur, deltagelse i gruppearbejde og i holdets diskussioner, løbende udarbejdelse og præsentationer af mundtlige og skriftlige oplæg og lignende. De specifikke aktiviteter fremgår af kursusudbuddet.

Praksishold, med analyser og diskussion af konkrete praksisproblemstillinger og interventionsmetoder. Den studerende forventes at forberede sig i forhold til undervisningens læseplan, deltagelse i holdets diskussioner samt udarbejdelse og præsentationer af oplæg eller lignende. De specifikke aktiviteter fremgår af kursusudbuddet.

6.4.1 Pensum

Videregående anvendt teori og metode: 800 normalsiders obligatorisk litteratur samt 60 normalsiders selvvalgt litteratur.

Seminarhold: 600 normalsiders obligatorisk samt 200 normalsiders selvvalgt litteratur

Praksishold: 500 normalsiders obligatorisk samt 200 normalsiders selvvalgt litteratur.

6.4.2 Eksamensbestemmelser

Videregående anvendt teori og metode

- Prøveform: Bunden skriftlig ugeopgave
- Censurform: Intern prøve
- Bedømmelsesform: 7-trins-skalaen
- Gruppeprøvebestemmelse: Prøven kan kun aflægges som individuel prøve.
- Omfang: Max 12 normalsider

Seminarhold

- Prøveform: Fremmøde til mindst 75 % af undervisningsgangene samt aktiv deltagelse i de ved kursusudbuddet fastlagte aktiviteter, opgaver, præsentationer m.v.
- Censurform: Intern prøve
- Bedømmelsesform: Bestået/Ikke bestået.
- Gruppeprøvebestemmelse: Prøven kan kun aflægges som individuel prøve, men opgaver og aktiv undervisningsdeltagelse kan udføres i grupper med maksimalt 5 studerende. Ved gruppeopgave eller mundtlige fremlæggelser i grupper skal den enkelte studerendes bidrag kunne konstateres, så det sikres, at en individuel bedømmelse finder sted. En mindre del kan dog være fælles jf. rammestudieordningens afsnit om Individuelle prøver og gruppeprøver. Formen fremgår af det konkrete undervisningsudbud.
- Omfang: Afhænger af det konkrete kursusudbud.
- Særlige bestemmelser: Uanset om de studerende arbejder individuelt eller sammen i grupper om de krævede aktiviteter, skal det sikres ved mundtlige præsentationer, individuelle skriftlige opgaver og/eller ved individuelle bidrag i fælles skriftlige opgaver, at den enkelte studerendes præstationer lever op til de fastsatte krav, herunder anvendelse af den krævede mængde obligatorisk og selvvalgt litteratur. Der ydes vejledning og feedback under processen.

Praksishold

- Prøveform: Afsluttende skriftlig opgave, der med inddragelse af litteraturen reflekterer en i forhold til praksisholdet relevant problemstilling.
- Censurform: Intern prøve.
- Bedømmelsesform: Bestået/Ikke bestået.
- Gruppeprøvebestemmelse: Prøven kan kun aflægges som individuel prøve.
- Omfang: Max 7 normalsiders fri skriftlig hjemmeopgave.
- Forudsætninger for deltagelse i eksamen: Det er en forudsætning for opgaveaflevering, at den studerende har fået godkendt fremmøde til mindst 75 % af undervisningsgangene samt aktiv deltagelse i undervisningen.

6.5 Psykologisk testning

Psychological Testing

7,5 ECTS

Formål og indhold

Psykologiske test indgår i mange områder inden for den psykologiske profession, ofte som et delement i en større udredning eller vurdering. Resultater fra psykologiske test er ofte centrale i beslutninger omkring fx ansættelser, udredninger og pædagogiske tiltag, ligesom der ofte træffes afgørelser i fx anbringelsessager ud fra psykologiske test. Således er det afgørende, at psykologer, der anvender og fortolker psykologiske test, har en solid baggrundsviden omkring hvad en test er, hvordan et testresultat fortolkes, hvor valid og reliabel en test er (og for hvem), samt hvilke begrænsninger der er, for brugen af specifikke test.

Formålet med faget *Psykologisk testning* er, at den studerende tilegner sig teoretisk og praktisk viden om psykologisk testning. Således vil der i faget været fokus på grundlæggende psykometri og test-teori, herunder centrale testteoretiske begreber som test-scores, normer, validitet og reliabilitet. Den studerende vil ligeledes opnå viden om forskellige metoder til udvikling og validering af test, og hvordan resultater fra sådanne metoder skal fortolkes ift. vurdering af forskellige test og testtypers validitet og brugbarhed.

Herudover vil den studerende stifte bekendtskab med brugen af psykologiske test inden for forskellige psykologiske discipliner og for forskellige målgrupper, herunder hvilke specifikke forhold, der skal tages højde for. I den praktiske del af undervisningen vil den studerende opøve praktisk erfaring med specifikke og hyppigt anvendte test inden for børneområdet, det kliniske voksenområde samt det arbejds- og organisationspsykologiske område. Således vil den studerende både opnå erfaring med administration af test, scoring af test, fortolkning af test og afrapportering af testresultater.

Målbeskrivelse

Viden

- Redegøre for centrale psykometriske og testteoretiske begreber
- Beskrive psykologiske test ift. målgruppe, formål, administration, scoring og fortolkning
- Opstille kriterier for gode psykologiske test og deres anvendelsesområder

Færdigheder

- Anvende psykometrisk viden til at vurdere kvaliteten af en test, dens anvendelsesmuligheder samt dens brugbarhed, herunder validitet og reliabilitet
- Udføre delementer i en testproces, herunder administration og scoring
- Fortolke testresultater korrekt og nuanceret med inddragelse af viden om testens styrker og svagheder
- Afrapportere og formidle testresultater

Kompetencer

- Vurdere relevansen af specifikke test, brug af test i særlige grupper

- Forklare, hvordan forskellige problemstillinger kan opstå og løses i testprocessen
- Forholde sig kritisk til brug af test, testresultater, generalisering af testresultater på tværs af forskellige populationer

Undervisning og arbejdsform

Undervisningen er tilrettelagt som en kombination af forelæsninger og undervisning på mindre hold med henblik på, at den studerende opnår teoretisk såvel som praktisk erfaring med psykologisk testning:

- I forelæsningerne arbejdes primært med de teoretiske aspekter af psykologisk testning eksemplificeret med konkrete test. Der er fokus på, at den studerende etablerer en bred og solid viden og teoretiske kompetencer, således at disse kan bringes i anvendelse i forhold til ”en hvilken som helst test” i personens virke som psykolog. Det forventes, at den studerende deltager aktivt i diskussioner, øvelser og andre aktiviteter, der er en del af forelæsningerne, samt læser relevante dele af pensumlitteraturen og orienterer sig i relevante dele af den test-specifikke pensumlitteratur.
- I holdundervisningen arbejdes der færdighedstrænende og øvelsesorienteret med forskellige typer af konkrete psykologiske test. Der er fokus på, at den studerende opnår generelle praktiske og færdighedsmæssige kompetencer, således at disse kompetencer kan bringes til anvendelse i forhold til mange forskellige test i personens virke som psykolog. Det forventes, at den studerende forud for hver enkelt undervisningsgang forbereder sig ved at læse den relevante test-specifikke pensumlitteratur for at have et forhåndskendskab til de test, der skal arbejdes med som træningsmateriale. Desuden kræves mindst 80 % tilstedeværelse samt dokumenteret aktiv deltagelse i de forskellige færdighedstrænende og øvelses-aktiviteter, diskussioner mv. i holdundervisningen som forudsætning for deltagelse i eksamen.

6.5.1 Pensum

550 normalsider obligatorisk litteratur

6.5.2 Eksamensbestemmelser

- Prøveform: Skriftlig prøve på universitetet
- Censurform: Intern prøve
- Bedømmelsesform: 7-trinsskalaen
- Gruppeprøvebestemmelse: Prøven kan kun aflægges som individuel prøve.
- Omfang: Eksaminanden har 5 timer til sin rådighed og det samlede omfang af den skriftlige eksamensopgave er maksimalt 10 normalsider.
- Hjælpemidler: Eksaminanden kan medbringe skriftlige hjælpemidler til prøven.
- Forudsætninger for deltagelse i eksamen: Det er en forudsætning for deltagelse i eksamen at den studerende har dokumenteret mindst 80% tilstedeværelse i holdundervisning samt dokumenteret aktiv deltagelse i de forskellige færdighedstrænende og aktiviteter, diskussioner, mv., som angivet af underviserne.

6.6 Avanceret metode

Advanced methods

7,5 ECTS

Formål og indhold

Formålet med kurset Avanceret metode er at give den studerende mulighed for at opnå opdateret og relevant viden om samt praktisk erfaring med en professions- og/eller forskningsmetode (metoder som både anvendes i den psykologiske professionsudfoldelse og/eller som forskningsmetode), enten i form af a) metoder til udvikling af dataindsamlingsredskaber og metodikker i bred forstand og/eller b) anvendelse af specifikke analysemetoder.

I det enkelte metodefag tages der udgangspunkt i, at psykologer i deres professionsudøvelse, som led i intervention, behandling, konsultation, undervisning, evaluering, og/eller i deres forskningsmæssige praksis, skal kunne undersøge, udforske, evaluere samt måle niveau eller ændringer i forskellige tilstande og personlige egenskaber. Ofte vil psykologen være nødsaget til at udvikle konkrete redskaber i form af måleskalaer, observations- og registreringsplaner, evalueringsskemaer, interviewguides m.fl., idet der ikke findes redskaber, der kan bruges med præcist det professionsformål, der ønskes. Psykologen har ligeledes ofte brug for at kunne planlægge og udføre undersøgelser vha. eksisterende, avancerede kvalitative og/eller kvantitative metoder samt for at kunne forstå, analysere og fortolke de indsamlede data på et videnskabeligt grundlag. Det er således en nødvendig kompetence for psykologer at kunne udvikle og anvende sådanne professions- og forskningsmæssige redskaber og at kunne analysere indsamlede data med baggrund i videnskabelige, metodiske og håndværksmæssige "best practice" tilgange til den givne metode.

Det enkelte metodefag vil således omfatte teori om den pågældende metode, men fokuseres qua formålet særligt på det udførelsesmæssige aspekt for at opnå et vist håndværksmæssigt og erfaringsbåret niveau indenfor den givne metode, i forhold til professions- og/eller forskningsmæssig anvendelse.

Målbeskrivelse

Efter kurset har den studerende opnået et omfattende niveau af videnskabeligt og metodologisk forankrede kompetencer i forhold til det specifikke design-, planlægnings-, udviklings-, og/eller anvendelsesmæssige indhold og fokus i det enkelte metodefag. Dette demonstrerer den studerende gennem enten a) udviklingen af et dataindsamlingsredskab og/eller b) gennemførelse af en videnskabelig, metodisk baseret undersøgelse af et defineret psykologisk emne, problem, genstandsfelt eller begreb.

Efter endt kursus forventes den studerende at kunne:

Viden

- Redegøre for central(e) teori(er) og metode(r), der knytter sig til det specifikke metodeholds fokus.

- Definere og beskrive hvilket psykologisk emne, problem, genstandsfelt eller begreb, der søges a) afdækket/undersøgt med det udviklede dataindsamlingsredskab og/eller b) undersøgt gennem anvendelse af den/de givne analysemetode/r.

Færdigheder

- Udføre og beskrive den arbejdsproces som er gennemløbet i forbindelse med a) udvikling af dataindsamlingsredskabet og/eller b) undersøgelsens analytiske gennemførelse.

Kompetencer

- Reflektere over og kritisk evaluere styrker og svagheder i forhold til de metodiske og/eller analyse-mæssige valg, der er truffet i forbindelse med arbejdsprocessen, samt i forhold til hvorledes enkeltstående valg har haft betydning for andre valg (dynamikken i arbejdsprocessen).
- Både mundtligt og skriftligt præsentere og diskutere arbejdsprocessen samt resultatet af det konkrete arbejde i form af a) et dataindsamlingsredskab og/eller b) et undersøgelsesresultat.

Undervisning og arbejdsform

Alle metodefag er tilrettelagt som holdundervisning, hvor deltagerne forventes at deltage aktivt i øvelser, diskussioner, oplæg, gensidig (peer-)vejledning, mellemliggende forberedelse og arbejde, mv., som tilrettelagt og beskrevet ved det konkrete kursusudbud.

6.6.1 Pensum

400-600 normalsider, obligatorisk eller obligatorisk kombineret med selvvalgt, specificeret ved det enkelte undervisningsudbud.

6.6.2 Eksamensbestemmelser

- Prøveform: Skriftlig opgave. Den præcise beskrivelse fremgår af undervisningsudbuddet.
- Censurform: Intern prøve.
- Bedømmelsesform: Bestået/Ikke bestået.
- Gruppeprøvebestemmelse: Prøven kan aflægges som gruppeprøve med op til 3 deltagere, medmindre andet fremgår af undervisningstilbuddet. Ved gruppeprøver skal den enkelte studerendes bidrag kunne konstateres, så det sikres, at en individuel bedømmelse finder sted. En mindre del af opgaven kan dog være fælles jf. rammestudieordningens afsnit om individuelle prøver og gruppeprøver. Formen fremgår af det konkrete undervisningsudbud.
- Omfang: Fremgår af det konkrete undervisningsudbud.
- Forudsætninger for deltagelse i eksamen: Det er en forudsætning for opgaveaflevering, at den studerende har fået godkendt fremmøde til mindst 75 % af undervisningsgangene samt aktiv deltagelse i undervisningen.

6.7 Valgfag

Electives

15 ECTS

Målet med valgfag er at muliggøre udbygning eller perspektivering af det psykologfaglige genstandsområde gennem teoretisk eller empirisk arbejde med emneområder inden for eller relateret til psykologien eller at erhverve sig viden og kompetencer i et emneområde uden for psykologien.

De studerende skal vælge i alt 15 ECTS frie valgfag udbudt på Institut for Psykologi (se afsnit 6.7.1), på en anden af Københavns Universitets uddannelser, eller alternativt på en anden ECTS-givende universitetsuddannelse, fx i forbindelse med et udvekslingsophold.

Dertil kommer muligheden for at udføre en forskningsaktivitet som valgfag (se afsnit 6.7.2). Forskningsaktiviteter som valgfag skal altid forhåndsgodkendes af Studienævnet ved Institut for Psykologi.

Målbeskrivelser, pensumomfang og eksamensbestemmelser (herunder bedømmelsesform) for valgfag fra rækken af obligatoriske fagelementer på kandidatuddannelsen i Psykologi er beskrevet i studieordningen under det pågældende fagelement og i kursuskataloget på <https://kurser.ku.dk>.

Målbeskrivelser, pensumomfang og eksamensbestemmelser (herunder bedømmelsesform) for valgfag udbudt på andre uddannelser på Københavns Universitet er beskrevet i kursuskataloget på <https://kurser.ku.dk>.

6.7.1 Valgfag udbudt på Institut for Psykologi

Målbeskrivelse for valgfag

Specifikke målbeskrivelser, pensumomfang og eksamensbestemmelser (herunder bedømmelsesform) for valgfag udbudt på Institut for Psykologi er beskrevet i kursuskataloget på <https://kurser.ku.dk>. Den overordnede ramme for disse er beskrevet nedenfor.

Pensum for valgfag

Valgfag på 7,5 ECTS er sædvanligvis baseret på et pensum på ca. 800 normalsider.

Afvigelse herfra vil i givet fald fremgå af undervisningstilbuddet. Pensum kan være obligatorisk eller kombineret obligatorisk/selvvalgt. Dette vil ligeledes fremgå af undervisningstilbuddet.

Eksamensbestemmelser for valgfag

- Prøveform: Opgaven kan være en fri hjemmeopgave, bunden opgave eller bunden med valgmuligheder, dette fremgår af undervisningstilbuddet. Opgaven stilles/udarbejdes fra kursets start.
- Censurform: Intern prøve.

- Bedømmelsesform: 7-trins-skalaen.
- Gruppeprøvebestemmelse: Prøven kan aflægges som gruppeprøve med op til 3 deltagere, medmindre andet fremgår af undervisningstilbuddet. Ved gruppeprøver skal den enkelte studerendes bidrag kunne konstateres, så det sikres, at en individuel bedømmelse finder sted. En mindre del af opgaven kan dog være fælles jf. rammestudieordningens afsnit om individuelle prøver og gruppeprøver.
- Omfang: Valgfag afsluttes sædvanligvis med en opgave på max 12 normalsider ved 1 studerende, 15 normalsider ved 2 studerende og 18 normalsider ved 3 studerende. Afvigelse herfra vil fremgå af undervisningstilbuddet.
- Hjælpemidler: Afhænger af det konkrete fagudbud.
- Særlige bestemmelser:
- Forudsætninger for deltagelse i eksamen: Ved alle valgfag er der fremmødepligt på 75 % af undervisningsgangene, men undervisningen er baseret på fuld deltagelse. Der kan udover sædvanlig, forberedt deltagelse være forudsat løbende opgaveudarbejdelse, udarbejdelse af oplæg, deltagelse i midtvejsseminar eller andet. Det vil i givet fald fremgå af undervisningstilbuddet.

6.7.2 Forskningsaktivitet som valgfag

Forskningsaktiviteterne skal være indenfor eller relatere sig til det psykologfaglige genstandsområde.

Pensum for forskningsaktivitet som valgfag

7,5 ECTS: 500 normalsider

15 ECTS: 1000 normalsider

Pensum skal godkendes af forskningsleder.

Eksamensbestemmelser for forskningsaktivitet som valgfag

- Prøveform: Afsluttende skriftlig opgave, der er opbygget som en artikel og som tager udgangspunkt i de udførte forskningsaktiviteter og den opgivne litteratur.
- Censurform: Intern prøve.
- Bedømmelsesform: Bestået/Ikke bestået.
- Gruppeprøvebestemmelse: Prøven kan aflægges som gruppeprøve med op til 3 deltagere. Ved gruppeprøver skal den enkelte studerendes bidrag kunne konstateres, så det sikres, at en individuel bedømmelse finder sted. En mindre del af opgaven kan dog være fælles jf. rammestudieordningens afsnit om Individuelle prøver og gruppeprøver.
- Omfang: ved 7,5 ECTS: min. 5 normalsider (min. 7½ normalside ved 2 studerende, min. 9 normalsider ved 3 studerende).
15 ECTS: min. 10 normalsider (min. 15 normalsider ved 2 studerende, min. 18 normalsider ved 3 studerende).
- Særlige bestemmelser: Studerende ved Institut for Psykologi kan få forskningsaktiviteter godkendt som valgfag under følgende forudsætninger:

1. Forskningen skal ledes af akademisk uddannet personale og udføres på en egentlig forskningsinstitution (universitet, sektorforskningsinstitution mv.) eller institution/organisation, hvor forskning indgår som del af sædvanlig praksis (f.eks. hospital).
2. Der skal være en læringsproces forbundet med forskningsaktiviteten, der omfatter oplæring i dataindsamling og/eller forskningsinstrumenter, introduktion til forskningsdesign og dataanalyse samt teoretiske seminarer.
3. Der skal foreligge en skriftlig aftale om omfanget af de studerendes arbejde.
4. Aktiviteten skal omfatte et timetal: → for 7,5 ECTS, på mindst 100 timer i forskningsprojektet. → for 15 ECTS, på mindst 200 timer i forskningsprojektet.
5. Der skal foreligge en skriftlig aftale om de studerendes eventuelle rettigheder til medforfatterskab på eventuelle publikationer.

Studienævnet foretager en konkret vurdering af, om forskningsaktiviteten kan godkendes som valgfag på baggrund af en skriftlig redegørelse fra forskningsstedet af, hvordan de ovenstående punkter forvaltes. Der findes skabelon til redegørelsen på Studieinformationssiderne på KUNet.

- Forudsætninger for deltagelse i eksamen: Ved 7,5 ECTS: Mindst 100 timers aktiv deltagelse skal bestås forud for aflevering af skriftlig opgave. Ved 15 ECTS: Mindst 200 timers aktiv deltagelse skal bestås forud for aflevering af skriftlig opgave.

Tilmelding til forskningsaktivitet som valgfag kan ske selvom tilmeldingsperioden er overstået. I så fald kan der ekstraordinært afmeldes fagelementer svarende til omfanget af forskningsaktiviteten. Procedure for tilmelding og afmelding udenfor tilmeldingsperioden er beskrevet på studieinformationssiderne på KUNet.

6.8 Projektorienteret forløb

Academic internship

30 ECTS

Formål og indhold

Formålet med et projektorienteret forløb er at give de studerende relevante praksiserfaringer og -færdigheder, samt at disse kan almenføres i en analyse og diskussion af det projektorienterede forløbs konkrete problemstillinger. Fokus er på kernekompetencer, der er centrale for en psykolog, uanset om psykologen arbejder med klienter, organisationer, andre målgrupper eller med psykologisk forskning.

Gennem et projektorienteret forløb tilbydes de studerende erfaring med emner inden for udredning, intervention og evaluering på individ-, gruppe- og/eller organisationsniveau samt erfaring med skriftlig og mundtlig kommunikation og formidling i forhold til psykologfaglige spørgsmål.

Desuden tilbydes de studerende erfaring med planlægning, gennemførelse og evaluering af foranstaltninger til afhjælpning af praksisrelaterede og/eller forskningsmæssige problemstillinger.

I praksis-analyseholdene tilbydes de studerende erfaring med at reflektere, analysere og diskutere erfaringer og problemstillinger på et akademisk og teoretisk grundlag.

Desuden arbejdes der med etiske og juridiske spørgsmål og problemstillinger forbundet med det projektorienteret forløb.

Organisering, undervisnings- og arbejdsformer

Et projektorienteret forløb er organiseret i tre dele, der gensidigt virker ind på hinanden og skaber rammerne for et etisk forsvarligt, teoretisk reflekteret og analytisk, selvkorrigerende forløb (jf. figur). Den ene del består af selve det projektorienteret forløb (der enten kan være professions-, eller forskningsrettet), som strækker sig over 14 uger á 30 timer ugentligt fordelt på 4 arbejdsdage - mandag til torsdag. Den anden del består af et praksis-analysehold, der finder sted på Institut for Psykologi på fredage i løbet af semesteret. Den tredje del består af undervisning i lovgivning og etik, som foregår parallelt med praksis-analysehold, ligeledes på fredage. Fagelementet afsluttes med en eksamen.

Projektorienteret forløb - 14 uger¹

Projektorienteret forløb ophold	Eksamen
Praksis-analysehold	
Lovgivning og etik	

Fagelementet udgør en helhed, og den viden og de kompetencer, der opnås i én del, skal bringes i anvendelse i de andre dele: Fx ved at viden om lovgivning og etik bringes i anvendelse i det konkrete projektorienteret forløb ophold, i praksis-analyseholdet og kan reflekteres ved eksamen. Men fx også ved at problemstillinger vedrørende det projektorienteret forløb, udfordringer og erfaringer bringes ind i

¹ Alle tre elementer af det projektorienteret forløb skal aflægges i samme semester.

praksis-analyseholdets arbejde og er genstand for teoretiske og begrebslige analyser af praksis. Eksamen tager udgangspunkt i det samlede fagelement, dvs. i det projektorienteret forløb ophold, praksis-analyseholdet samt undervisningen i lovgivning og etik. Således lægges der vægt på de analytiske forbindelser mellem teori og praksis, der er fremkommet.

Målbeskrivelse

Efter endt projektorienteret forløb forventes den studerende at:

For det projektorienterede forløb (professionsrettet og forskningsrettet) (delmål I):

I både det professionsrettede og det forskningsrettede projektorienteret forløb deltager den studerende konkret og relevant i psykologfaglige og/eller forskningsrettede opgaver under relevant supervision.

I det professionsrettede forløb varetager den studerende opgaver vedrørende etablering af kontakt og kontrakt, udredning, handleplaner, intervention, evaluering og formidling.

I det forskningsrettede forløb varetager den studerende opgaver vedrørende design, planlægning, dataindsamling, analyse af data samt formidling af resultater i et eller flere forskningsprojekter.

I løbet af det projektorienteret forløb opnår den studerende at kunne:

Viden

- Redegøre for egen rolle og position hos projektstedet, og reflektere over betydningen af disse
- Identificere etiske udfordringer og dilemmaer i den daglige praksis og for psykologprofessionen samt om nødvendigt at justere egen indsats i forhold til de etiske udfordringer
- Identificere og beskrive aktuelle supervisionstemaer og udviklingsbehov i egen supervision

Færdigheder

- Afdække eventuelle udfordringer i samarbejdet og søge at korrigere egen rolle i samarbejdet i forhold hertil.
- Indgå professionelt i konkrete psykologfaglige professions- eller forskningsrelateret arbejdsopgaver, herunder, for den professionsrelaterede retning; at deltage i udredning, vurdering og udførelse/løsning af den problemstilling eller opgave, der præsenteres som udgangspunkt for psykologens virke. For den forskningsrelaterede retning; at deltage i planlægning, design, vurdering og udførelse/løsning af den forskningsmæssige problemstilling eller opgave, der præsenteres som udgangspunkt for psykologens forskningsmæssige virke.
- Indsamle relevant viden, f.eks. gennem eksisterende informationer og beskrivelser samt indsamle ny viden gennem samtale, interview eller formel undersøgelse.
- Deltage i udarbejdelse og formidling af en handle- eller forskningsplan relateret til den aktuelle problemstilling eller opgave, såsom at indsamle og analysere relevante data, udforme erklæringer og rapporter, skrive journaler og kommunikere mundtligt gennem formidling ved møder, konferencer, i undervisningssituationer eller tilsvarende.
- Forestå en psykologfaglig indsats eller dele af denne, dvs. varetage definerede dele af en opgave under supervision af projektstedet.

- Deltage i evaluering af og opfølgning på indsatser, herunder indsamle relevant viden for vurdering af indsats, vurdere og fortolke den aktuelle indsats og effekt i forhold til plan samt deltage i justering af planen og opfølgende indsatser.

Kompetencer

- At kunne samarbejde sagligt, ansvarligt og etisk forsvarligt med relevante parter på eller knyttet til projektstedet.
- Afklare og afstemme rolleforventninger, i starten af forløbet såvel som løbende, dvs. forhandling og genforhandling af den psykologiske kontrakt.
- Opøve indsigt i egen formåen, kompetencer og begrænsninger.
- Diskutere og reflektere over supervisionstemaer og udviklingsbehov i egen supervision, og kunne omsætte og arbejde med disse refleksioner i praksis.
- Inddrage, analysere og vurdere relevant teori og empiri til at belyse den aktuelle problemstilling eller opgave med henblik på at præcisere/ udvide / undersøge forståelsen af den aktuelle problemstilling eller opgave.

For lovgivning og etik (delmål II):

Den studerende vil gennem sin deltagelse i lovgivning og etik-delen af forløbet (uanset om projektførelsen er professions- eller forskningsrettet) opnå at kunne:

Viden

- Redegøre for forvaltningsforhold, juridiske samt etiske forhold af betydning for det psykologiske arbejdsfelt.
- Identificere og redegøre for arbejdsrelationer med samarbejdspartnere i den offentlige og private sektor, hvortil der er knyttet juridisk praksis og/eller etiske problemstillinger.
- Identificere og redegøre for etiske og juridiske problemstillinger, der er forbundet med det psykologisk professionelle virke og forklare etiske principper ud fra case-baseret materiale.

For praksis-analysehold (delmål III):

Den studerende vil efter gennemført praksis-analysehold (uanset om projektførelsen er professions- eller forskningsrettet) kunne:

Viden

- Beskrive projektstedets arbejdsområder og kerneopgaver, organisatoriske opbygning, medarbejderkategorier og deres overordnede funktioner.
- Reflektere over den psykologfaglige position i en forsknings-, eller professionsammenhæng, herunder redegøre for og reflektere over psykologens funktioner og arbejdsopgaver på projektstedet samt redegøre for, hvem der er modtagere af psykologens forskningsmæssige eller faglige ydelser og hvem der er centrale samarbejdspartnere i gennemførelsen eller i varetagelsen af brugernes ønsker og behov.

- Redegøre for givne forskningsmæssige og/eller psykologfaglige problemstillinger og temaer, der opstår i praksis, og disses udtryk i den studerendes eget forløb med inddragelse af relevant metodemæssige og/eller psykologfaglige litteratur.

Færdigheder

- Identificere og formulere udvalgte, relevante case-baserede problemstillinger, der afspejler centrale temaer ved projektførelsen.
- Udvælge relevant forskningsbaseret litteratur, der kan anvendes til belyse og diskutere de udvalgte problemstillinger.
- Tilrettelægge en mundtlig præsentation af en af problemstillingerne, således at der lægges op til en psykologfaglig diskussion med fokus på, hvorledes praksis kan forstås på grundlag af den psykologfaglige litteratur, med refleksioner over psykologrollen i den pågældende praksissammenhæng, samt med inddragelse af etiske aspekter i problemstillingen.

Kompetencer

- Udvælge, analysere og diskutere et udsnit af problemstillingerne, hvoraf én skal være lovgivningsmæssig og/eller etisk. Der anvendes teorier, begreber og metoder, således at forholdet mellem den studerende egen praksis, teorier, og metoder fremtræder begrundede, herunder:
 - Give eksempler på særlige psykologfagligt eller metodisk begrundede udfordringer, muligheder og begrænsninger ved problemstillingerne set i forhold til enten resultaterne og/eller forskningsområdet, eller brugernes ønsker og behov og/eller projektstedets professionsområde.
 - reflektere over og forholde sig analyserende til de udvalgte problemstillinger fra praksis over for problemstillinger fra andres (medstuderendes) praksis med teorier, begreber og metoder som alment grundlag.
 - Diskutere og reflektere for derved at forstå egen praksis ud fra flere alternative vinkler/perspektiver /teorier, og således være i stand til at ændre egen praksis (selv-korrigerende).

6.8.1 Pensum

Lovgivning og etik: 300 normalsider.

Praksis-analyseholdet: 300 normalsiders obligatorisk og 300 normalsiders selvvalgt pensum.

6.8.2 Eksamensbestemmelser

Som led i undervisningen på praksis-analyseholdet udarbejder den studerende en projektportfolio, der indeholder den studerendes egne løbende refleksioner og analyser af de praksisproblemstillinger, der er behandlet på holdet med inddragelse af litteratur, teori, begreber, med videre. Som projektrapport udvælger og afleverer den studerende en uddybet analyse af fire af problemstillingerne fra projektportfolien. Lovgivning og/eller etik skal udgøre det ene af disse. I projektrapport præciseres, hvilken af de fire problemstillinger, der fokuseres på som udgangspunkt for den mundtlige eksamination.

Særskilt for forskningsorienteret projektførelse: Efter eksplicit forhåndsftale med vejleder og praksis-

analyseholdets underviser kan to af problemstillingerne i projektrapporten erstattes af én forskningsartikel, som udarbejdes individuelt. Den studerende afleverer således en uddybet analyse af to af problemstillingerne fra projektportfolien samt en skriftlig opgave i artikelformat, som følger principperne for udformningen af artikler i internationale, psykologisk relevante tidsskrifter. Forskningsetik og/eller for feltet relevante lovgivningsmæssige problemstillinger skal udgøre den ene af de 2 problemstillinger i projektrapporten. Hvis den studerende erstatter to af problemstillingerne med en forskningsartikel, må omfanget af de resterende to problemstillinger ikke overstige 6 normalsider, og den mundtlige prøve tager udgangspunkt i artiklen.

- Prøveform: Mundtlig prøve på baggrund af projektrapport.
- Censurform: Ekstern prøve
- Bedømmelsesform: 7-trinsskalaen
- Gruppeprøvebestemmelse: Prøven aflægges som individuel, mundtlig prøve som opfølgning på en projektrapport, der udarbejdes individuelt.
- Omfang ved projektorienteret forløb (professionsrettet): Den mundtlige del varer ca. 40 min, inkl. evt. mundtligt oplæg fra eksaminanden på op til 10 minutter. Omfanget af projektrapporten er max 12 normalsider. Se "Særskilt for forskningsorienteret projektførløb" for undtagelse.
- Særlige bestemmelser: Prøven har form som en mundtlig sagsfremstilling af en udvalgt problemstilling fra projektrapporten, efterfulgt af en af eksaminator ledet diskussion. Den studerende vælger, hvilken problemstilling der fokuseres på ved den mundtlige eksamen, mens andre problemstillinger fra projektrapporten herunder lovgivningsmæssige og etiske aspekter også kan inddrages i diskussionen. Vurderingen er baseret på den skriftlige og den mundtlige præstation som en helhed.
- Hjælpemidler: Den studerende kan medbringe skriftlige hjælpemidler til prøven.
- Forudsætninger for deltagelse i eksamen:
 - Mindst 85 % fremmøde i projektførløbet og tilfredsstillende deltagelse, vurderet af vejleder på projektstedet.
 - Undervisningsdeltagelse på mindst 75 % af undervisningsgangene på praksis-analysehold, som angivet ved det enkelte kursusudbud.

6.8.3 Forudsætninger for tilmelding

Den studerende skal have bestået mindst 30 ECTS på kandidatuddannelsen inden det projektorienterede forløb, herunder Psykologisk testning.

Tilmelding til et projektorienteret forløb kan ske selvom tilmeldingsperioden er overstået. I så fald kan der ekstraordinært afmeldes fagelementer svarende til omfanget af det projektorienterede forløb. Procedure for tilmelding og afmelding udenfor tilmeldingsperioden er beskrevet på studieinformationssiderne på KUnet.

6.9 Speciale

Masters thesis

30 ECTS

Formål og indhold

Formålet med specialet i psykologi er, at den studerende selvstændigt foretager en videnskabelig undersøgelse af en faglig problemstilling inden for et psykologisk emneområde. Specialet omfatter en afgrænsning af et psykologisk emneområde og fordybelse i en problemstilling her indenfor. Der foretages en videnskabelig undersøgelse af specialets emneområde og problemstilling ved hjælp af relevante teorier, begreber, metoder og empiriske undersøgelser.

Den videnskabelige undersøgelse af specialets problemstilling kan inddrage empiri på mindst én af følgende måder:

- a. Der gennemføres en selvstændig empirisk undersøgelse med indsamling af data samt analyse af disse.
- b. Der gennemføres en selvstændig analyse af empiriske data, som tidligere er indsamlet af den/de studerende selv, f.eks. i forbindelse med projektførelsen.
- c. Der gennemføres en selvstændig analyse af empiriske data, som er stillet til rådighed af andre, f.eks. projektsted, instituttets forskere mv.
- d. Der inddrages empiriske undersøgelser, gennemført af andre inden for det givne emneområde, samt resultaterne deraf.

Undervisning og arbejdsform

Undervisningen er tilrettelagt som en kombination af obligatorisk klyngevejledning og individuel vejledning. Klyngen består af i reglen 4-6 studerende, der deler relaterede emner eller teoretiske/metodiske tilgange for deres speciale. I klyngevejledningen kræves den studerendes aktive deltagelse i form af f.eks. et længere oplæg, læsning af tekststykker, peerfeedback, pædagogiske aktiviteter, diskussioner etc. Det eksakte indhold af klyngevejledningen tilrettelægges af klyngevejlederen (i dialog med de studerende i klyngen) i forhold til gruppen af studerende og deres emneområde. Derudover arbejder den/de studerende selvstændigt med udarbejdelsen af specialet.

Omfanget af supervision er ca. 6 timer for studerende, der skriver alene, ca. 7 timer 2 studerende, der skriver sammen, og ca. 8 timer for en gruppe med 3 studerende, der skriver sammen. Supervisionen er i alle tilfælde fordelt mellem klyngevejledning og individuel vejledning.

Målbeskrivelse

Med specialet demonstrerer den studerende omfattende viden om og selvstændig beherskelse af et

psykologisk emneområde defineret og afgrænset gennem en faglig problemstilling, samt beherskelse af relevante videnskabelige metoder. Gennem forskningsbaseret, videnskabelig behandling af det psykologiske emneområde og den faglige problemstilling, genererer den studerende en sammenhængende og argumenteret fremstilling, der afspejler nedenstående læringsmål.

Når kandidatspecialet er afsluttet, forventes den studerende at kunne:

Viden

- Afgrænse et emneområde og en problemstilling på et videnskabeligt grundlag.
- Redegøre for den psykologiske problemstillings akademiske og samfundsmæssige relevans

Færdigheder

- Anvende viden om psykologisk relevant teori, empiri og forskningsmetode til selvstændigt at opstille en præcis problemformulering med relevante, afledte forskningsspørgsmål i et relevant forskningsdesign.
- Søge, udvælge og afgrænse relevant faglitteratur i forhold til emneområde og problemformulering.
- Anvende den relevante litteraturs teorier, begreber, forskningsmetoder og empiri solidarisk i forhold til emneområde og problemstilling, men med blik for deres relative styrker, svagheder og rækkevidde.
- Behandle forhold ved emneområdet såvel teoretisk, metodisk som empirisk med inddragelse af aktuel forskning således, at den formulerede problemstilling belyses.
- Eventuelt anvende empiri på mindst én af de fire måder angivet under formål og indhold.
- Ved selvstændigt indhentet empiri, at kunne operationalisere variable og redegøre for design, metode og databehandling af empirien.

Kompetencer

- Redegøre, analysere og diskutere i forhold til den formulerede problemstilling således, at der genereres en selvstændig argumenteret fremstilling fra problemstilling til konklusion, som besvarer det eller de spørgsmål, problemstillingen omhandler.
- kritisk reflektere over den anvendte faglitteratur og især for rent teoretiske designs vedkommende forholde sig kritisk til de undersøgte teories empiriske grundlag.
- Konkludere i forhold til problemstillingen.
- Diskutere og perspektivere de fundne resultater ud fra relevante videnskabelige normer i forhold til relevante tilgrænsende teorier, områder eller resultater.
- Kritisk perspektivere specialets konklusioner i forhold til psykologisk praksis og på videnskabeligt niveau.

6.9.1 Pensum

- Selvvalgt litteratur, hvor der kan være tale om ny pensumlitteratur eller litteratur, der tidligere har været opgivet som obligatorisk eller selvvalgt litteratur inden for andre fagelementer².

² Ændringen gælder for studerende, der påbegynder speciale fra august 2023 og senere. Indtil da, er der et krav om 1500 siders selvvalgt litteratur samt at selvvalgt litteratur ikke måtte være genbrugt fra andre kurser.

6.9.2 Eksamensbestemmelser

Specialet skal forsynes med et resume på engelsk på max. 1 A4-normalside. Resumeet indgår i den samlede bedømmelse.

- **Prøveform:** Fri skriftlig hjemmeopgave på max 70 normalsider eller fri skriftlig hjemmeopgave på max 60 normalsider suppleret med efterfølgende mundtlig prøve. Ved skriftlig hjemmeopgave og speciale i artikelform med efterfølgende mundtlig prøve fastsættes karakteren således, at den skriftlige del vægter ca. 2/3 og den mundtlige del ca. 1/3.
- **Censurform:** Ekstern censur
- **Bedømmelsesform:** 7-trinsskala
- **Gruppeprøvebestemmelse:** Prøven kan aflægges som gruppeprøve med op til 3 deltagere. Ved gruppeprøver skal den enkelte studerendes bidrag kunne konstateres, så det sikres, at en individuel bedømmelse finder sted. En mindre del af opgaven kan dog være fælles jf. rammestudieordningens afsnit om Individuelle prøver og gruppeprøver. Ved hjemmeopgave med efterfølgende mundtlig prøve eksamineres gruppens deltagere hver for sig, således at individuel bedømmelse kan finde sted. Gruppens deltagere må ikke overhøre eksaminationen af den/de øvrige i gruppen.
- **Omfang:** Max 70 normalsider for 1 studerende, max 105 normalsider for 2 studerende og max 125 normalsider for 3 studerende hvis prøven kun aflægges som fri skriftlig hjemmeopgave. Ved fri skriftlig hjemmeopgave med efterfølgende mundtlig prøve er det maximale sidetal for 1 studerende 60 normalsider, 90 normalsider for 2 studerende og max 105 normalsider for 3 studerende. Den mundtlige prøve varer ca. 45 minutter pr. studerende, inkl. votering og evt. mundtligt oplæg fra eksaminanden på op til 10 minutter. Karakter og evt. feedback til den studerende gives efter prøvens afslutning.
- **Særlige bestemmelser:**
 - Ved skriftlig hjemmeopgave uden mundtlig eksamination har den studerende ret til mundtlig feedback fra eksaminator.
 - Hvis den studerende ikke får godkendt fremmøde og aktiv deltagelse til klyngevejledning, er der kun mulighed for at melde sig til fri skriftlig hjemmeopgave suppleret med efterfølgende mundtlig prøve.
 - Hvis den studerende fravælger klyngevejledning, frasiger den studerende sig samtidig retten til individuel vejledning i specialeforløbet og har kun mulighed for at melde sig til fri skriftlig hjemmeopgave suppleret med efterfølgende mundtlig prøve.
 - Et speciale i artikelform skal indeholde en Artikeldel, der tager form af et klassiske artikelformat, som følger principperne udformningen artikler i internationale, psykologisk relevante tidsskrifter. Foruden artiklen udfærdiges både en Indledning, der præsenterer det teoretiske og empiriske felt, som artiklen ligger inden for og som fx kan indeholde et review af feltet, samt en efterfølgende Perspektiverende diskussion, der kritisk diskuterer og perspektiverer artiklens indhold, metoder og fund i forhold til emneområdet eksisterende teori og empiri. Indledning, Artikeldel og Diskussion kan med fordel udgøre ca. lige store dele af specialet.
 - Specialet er et selvstændigt produkt, og selv hvis den/de studerende planlægger en senere publikation af artikelspecialet sammen med andre medforfattere, skal alle specialets

elementer, herunder også eventuelle analyser, tolkning og diskussion af data udføres af den/de studerende alene.

- Ved speciale i artikelform skal der fortsat udarbejdes resumé på engelsk.
- Ved speciale i artikelform afsluttes der med mundtlig, individuel prøve.
- Forudsætninger for deltagelse i eksamen: Det er en forudsætning for specialeaflevering uden mundtlig eksamination, at den studerende har fået godkendt 100 % fremmøde og aktiv deltagelse i klyngevejledningsforløbet.

6.9.3 Forudsætninger for tilmelding

Specialet skal placeres på kandidatuddannelsens sidste studieår. Det er et krav, at man har bestået 60 ECTS, før specialeperioden går i gang.

Tilmelding til specialet skal ske efter reglerne beskrevet i rammestudieordningens afsnit Tilmelding til speciale på kandidatuddannelsen. Hvis specialet ikke afleveres til den fastsatte deadline, skal man tilmeldes 2. prøveforsøg (og evt. 3. prøveforsøg) efter reglerne beskrevet i rammestudieordningens afsnit Tilmelding til 2. og 3. prøveforsøg på kandidatuddannelsen.